KUMMISSJONI TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ

Brussel 30.3.2006
KUMM(2006) 145 finali

2006/0048 (CNS)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL U TAR-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI TA' L-UNJONI EWROPEA, IMLAQQGĦA FI ĦDAN IL-KUNSILL

Dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni proviżorja ta' Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra
(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL U TAR-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI TA' L-UNJONI EWROPEA, IMLAQQGĦA FI ĦDAN IL-KUNSILL

Dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni proviżorja ta' Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra

(preżentati mill-Kummissjoni)

MEMORANDUM TA' SPJEGAZZJONI

1) IL-KUNTEST TAL-PROPOSTA

- **Il-bażi għall-proposta u l-għanijiet tagħha**

Il-Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u r-Renju tal-Marokk ġie nnegozjat taħt il-mandat mogħti mill-Kunsill f'Diċembru 2004

- **Il-kuntest ġenerali**

It-test tal-ftehim tal-Marokk, li huwa bbażat fuq id-direttivi ta' negozjar tal-mandat, kien ġie aċċettat ad referendum waqt l-aħħar sessjoni ta' negozjar ta' l-14 ta' Diċembru 2005. Dan kien inizjalat mill-Viċi-President Barrot u s-Sur Ghellab, il-Ministru għat-Tagħmir u t-Trasport tal-Marokk, fl-okkażjoni ta' l-ewwel konferenza Ewro-Mediterranja tal-Ministri tat-Trasport li nżammet f'Marrakex fil-15 ta' Diċembru 2005. L-iffirmar tal-ftehim huwa previst għall-ewwel nofs ta' l-2006.

- **Id-Dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam tal-proposta**

M'hemm l-ebda dispożizzjonijiet eżistenti fil-qasam tal-proposta.

- **Il-Konsistenza ma' strateġiji politiċi oħra u ma' l-għanijiet ta' l-Unjoni**

Il-ftehim tal-Marokk hu l-ewwel pass fil-proċess biex jissaħħu r-relazzjonijiet ta' l-avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-pajjiżi ġirien ta' l-UE, kif stabbilit fil-Komunikazzjoni tal-Kummissjoni COM(2005) 79 finali "L-Iżvilupp ta' l-aġenda għall-politika esterna tal-Komunità dwar l-avjazzjoni ".

2) IL-KONSULTAZZJONI MAL-PARTIJIET INTERESSATI U L-EVALWAZZJONI TA' L-IMPATT

- **Il-Konsultazzjoni tal-partijiet interessati**

Il-metodi ta' konsultazzjoni, is-setturi fil-mira ewlenin u l-profil ġenerali tar-rispondenti

Matul il-perjodu kollu ta' negozjar, il-Kummissjoni kienet megħjuna minn Forum Konsultattiv li kien jirrappreżenta lill-industrija li kienet involuta attivament.

Taqsira tat-tweġibiet u kif dawn ġew ikkunsidrati

Saru aktar minn 6 laqgħat mal-forum Konsultattiv, fejn matulhom kien ippreżentat dak li dak iż-żmien kien l-abbozz preżenti tal-ftehim. Il-kummenti kollha ġew ikkunsidrati kif suppost.

- **Il-Ġbir u l-użu tal-parir espert**

Ma kien hemm l-ebda ħtieġa għall-parir espert estern.

- **L-Evalwazzjoni ta' l-impatt**

Il-ftehim għandu jkun strumentali sabiex jinkiseb l-ogħla grad possibbli ta' konverġenza bejn il-Marokk u l-Unjoni Ewropea fi kwistjonijiet ta' rilevanza ekonomika, soċjali u ambjentali fil-qasam ta' l-avjazzjoni:

Ekonomika: il-ftehim jipprovdi biex it-trasportaturi bl-ajru tal-Marokk jadottaw l-istess standards applikati mit-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità fi kwistjonijiet li jikkonċernaw is-sikurezza, is-sigurtà u l-kompetizzjoni;

Ambjentali: ir-regolamenti ambjentali kollha li jgħoddu għall-qasam ta' l-avjazzjoni se jkunu adottati wkoll mill-Marokk;

Soċjali: il-Marokk se jadotta wkoll l-istandards Ewropej fi kwistjonijiet soċjali li għandhom x'jaqsmu ma' l-avjazzjoni.

Id-dispożizzjonijiet ta' salvagwardja huma previsti fil-ftehim sabiex f'każ ta' devjazzjoni jippermettu li tkun tista' tittieħed azzjoni malajr.

3) ELEMENTI LEGALI TAL-PROPOSTA

- **Taqsira ta' l-azzjoni proposta**

Minħabba l-istat avvanzat tar-relazzjonijiet bejn il-Marokk u l-Unjoni Ewropea, il-ftehim tal-Marokk se jwassal biex is-suq tat-trasport tal-Marokk jintegra ruħu b'mod sħiħ fis-suq uniku Ewropew permezz ta' metodu maqsum f'żewġ stadji, liema metodu jkun ibbażat dejjem fuq it-tliet pedamenti tal-politika esterna dwar l-avjazzjoni: il-konverġenza regolatorja (l-integrazzjoni tar-regolamenti tal-KE dwar l-avjazzjoni, il-parteċipazzjoni fl-Ajru Uniku Ewropew) flimkien ma' għajnuna teknika mmirata (permezz ta' strumenti bħall-PAST), li twassal għall-ogħla grad possibbli ta' ftuħ fis-suq. Dan jista' jwassal għal ambjent kummerċjali mhux ristrett fejn l-operaturi jkunu jistgħu jieħdu deċiżjonijiet kummerċjali b'mod liberu, u fejn dawn joperaw taħt l-ogħla standards fl-oqsma tas-sigurtà ta' l-avjazzjoni, tas-sikurezza ta' l-avjazzjoni, tal-ħarsien ambjentali u ta' dak tal-konsumatur.

- **Il-Bażi legali**

L-Artikolu 80(2), flimkien ma' l-ewwel sentenza ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 300(2) u l-Artikolu 300(4) tiegħu.

- **Il-Prinċipju tas-sussidjarjetà**

Il-prinċipju tas-sussidjarjetà japplika fil-grad li l-proposta ma taqax taħt il-kompetenza esklussiva tal-Komunità.

L-għanijiet tal-proposta ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri għar-raġuni(jiet) li ġejja/in.

Il-ftehim Ewro-Mediterranju fil-qasam ta' l-avjazzjoni bejn il-Komunità u r-Renju tal-Marokk mhuwiex biss ftehim biex jinfetħu s-swieq bejn iż-żewġ partijiet iżda jinkludi wkoll allinjament estensiv tal-leġiżlazzjoni ta' l-avjazzjoni ma' partijiet ewlenin tar-regoli u r-regolamenti tal-Komunità, inkluż dwar is-sikurezza, il-kontroll ekonomiku u partikolarment il-liġijiet dwar il-kompetizzjoni, l-immaniġġjar tat-traffiku ta' l-ajru u l-ħarsien tal-konsumatur. Il-ftehim joffri wkoll il-ftuħ gradwali ta' l-aċċess għas-suq bejn il-Marokk u l-UE u joffri opportunitajiet sostanzjali kemm għall-passiġġieri kif ukoll għall-industrija taż-żewġ naħat. Fl-aħħarnett, dan il-ftehim jipprovdi eżempju konkret ta' x'jista' jinkiseb fi ħdan sħubija Ewro-Mediterranja.

L-azzjoni Komunitarja tkun tista' tilħaq aħjar l-għanijiet tal-proposta għar-raġuni(jiet) li ġejja/in.

Il-ftehim jippermetti l-estensjoni simultanja tat-termini tiegħu għall-25 Stat Membru. Dan japplika l-istess regoli mingħajr diskriminazzjoni u minnu jgawdu t-trasportaturi bl-ajru kollha tal-Komunità irrispettivament min-nazzjonalità tagħhom. Dawn it-trasportaturi issa jistgħu joperaw b'mod ħieles minn kwalunkwe parti tal-Komunità Ewropea għal kwalunkwe parti tal-Marokk.

L-opportunitajiet tas-suq se jiżdiedu wkoll: bil-popolazzjoni tal-Marokk tlaħħaq il-31 miljun ruħ u bil-popolazzjoni ta' l-UE li tlaħħaq l-450 miljun ruħ, it-tkabbir ekonomiku preżenti tat-traffiku ta' l-ajru huwa diġà ta' madwar 7%. It-tneħħija tal-limitazzjonijiet kollha tal-kapaċità bejn il-Marokk u l-UE tista' wkoll tiġbed imsieħba ġodda fis-suq u toħloq opportunitajiet biex dawn ikunu jistgħu joperaw lejn ajruporti li jkollhom servizzi tajbin. Id-drittijiet il-ġodda fil-qsim ta' kodiċi u ta' wet-lease se joffru aktar opportunitajiet lit-trasportaturi bl-ajru u se jiżviluppaw ukoll is-suq.

Barra minn hekk, l-allinjament tal-leġiżlazzjoni ta' l-avjazzjoni jista' jinkiseb biss fuq livell ta' Komunità minħabba li r-regoli u r-regolamenti tal-Komunità huma inklużi fl-ambitu tal-ftehim.

Għalhekk, il-proposta hija konformi mal-prinċipju tas-sussidjarjetà.

- **Il-Prinċipju tal-proporzjonalità**

Il-proposta hija konformi mal-prinċipju tal-proporzjonalità għar-raġuni(jiet) li ġejja/in.

Mill-Fażi 1, se tkun stabbilita entità konġunta biex tiddiskuti kwistjonijiet relatati ma' l-implimentazzjoni tal-Ftehim kif ukoll biex tiddeċiedi dwar l-integrazzjoni tal-leġiżlazzjoni l-ġdida fih. Il-Kumitat Konġunt se jara li l-Ftehim jevolvi u se jindirizza kwistjonijiet soċjali u proposti ekonomiċi dwar il-proprjetà u l-kontroll. Il-Kumitat Konġunt se jkun magħmul mir-rappreżentanti tal-Kummissjoni u ta' l-Istati Membri.

Barra minn hekk, l-Istati Membri se jkomplu jwettqu l-ħidmiet amministrattivi tradizzjonali tagħhom fil-kuntest tat-trasport internazzjonali bl-ajru, iżda taħt regoli komuni li jkunu applikati b'mod uniformi.

- **L-Għażla ta' l-istrumenti**

L-istrumenti proposti: oħrajn.

Mezzi oħra ma jkunux tajbin għar-raġuni(jiet) li ġejja/in.

Ir-relazzjonijiet bilaterali dwar l-avjazzjoni jistgħu jkunu strumentalizzati biss fi ftehimiet internazzjonali.

4) L-IMPLIKAZZJONIJIET GĦALL-BAĠIT

Il-proposta ma għandha l-ebda implikazzjoni għall-baġit tal-Komunità.

5) INFORMAZZJONI ADDIZZJONALI

- **Is-simulazzjoni, il-fażi tal-pilota u l-perjodu tranżitorju**

Kien hemm jew se jkun hemm perjodu tranżitorju għall-proposta.

- **Iż-Żona Ekonomika Ewropea**

L-att tal-proposta jikkonċerna qasam li jolqot liż-ŻEE u għalhekk għandu jkun estiż għaż-Żona Ekonomika Ewropea.

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL U TAR-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI TA' L-UNJONI EWROPEA, IMLAQQGĦA FI ĦDAN IL-KUNSILL

Dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni proviżorja ta' Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA U R-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI, IMLAQQGĦA FI ĦDAN IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u b'mod partikolari l-Artikolu 80(2), flimkien ma' l-ewwel sentenza ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 300(2) u l-Artikolu 300(4) tiegħu

Billi

(1) Il-Kummissjoni, f'isem il-Komunità u l-Istati Membri, innegozjat Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni mar-Renju tal-Marokk (minn hawn 'il quddiem "il-Ftehim");

(2) Il-ftehim kien inizjalat f'Marrakex fl-14 ta' Diċembru 2005;

(3) Il-Ftehim għandu jiġi iffirmat u applikat b'mod proviżorju mill-Komunità u l-Istati Membri, suġġett għall-konklużjoni possibbli tiegħu f'data aktar tard;

(4) Huwa meħtieġ li jkunu stabbiliti l-arranġamenti proċedurali biex il-Komunità u l-Istati Membri jkunu jistgħu jieħdu sehem fil-Kumitat Konġunt stabbilit taħt l-Artikolu 21 tal-Ftehim u fil-proċeduri ta' arbitraġġ kontemplati fl-Artikolu 22 tal-Ftehim, kif ukoll biex jiġu implimentati ċerti dispożizzjonijiet tal-Ftehim, inklużi dawk li jikkonċernaw l-adozzjoni ta' miżuri ta' salvagwardja, l-għoti u r-revoka ta' drittijiet tat-traffiku, kif ukoll ċerti kwistjonijiet ta' sikurezza u sigurtà.

IDDEĊIDEW KIF ĠEJ

Artikolu 1 (L-Iffirmar)

Suġġett għall-konklużjoni f'data aktar tard, il-President tal-Kunsill hawnhekk qed jiġi awtorizzat biex jaħtar il-persuna mogħtija s-setgħa li tiffirma, f'isem il-Komunità, il-Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra. It-test tal-Ftehim huwa mehmuż ma' din id-deċiżjoni.

Artikolu 2 (L-Applikazzjoni proviżorja)

Sakemm jidħol fis-seħħ, il-Ftehim se jkun applikat b'mod proviżorju mill-Komunità u mill-Istati Membri b'seħħ mid-data ta' l-iffirmar.

Artikolu 3 (Il-Kumitat Konġunt)

1. Fil-Kumitat Konġunt stabbilit taħt l-Artikolu 21 tal-Ftehim, il-Komunità u l-Istati Membri għandhom ikunu rappreżentati mir-rappreżentanti tal-Kummissjoni u ta' l-Istati Membri.

2. Il-pożizzjoni li trid tittieħed mill-Komunità u mill-Istati Membri fi ħdan il-Kumitat Konġunt dwar l-emenda ta' l-Annessi tal-Ftehim, dwar kwalunkwe kwistjoni li taqa' fi ħdan l-Artikolu 6 jew 7 tal-Ftehim jew dwar kwistjoni oħra li hija ta' kompetenza esklussiva tal-Komunità għandha tiġi stabbilita mill-Kummissjoni. Fil-każijiet l-oħra kollha, il-pożizzjoni tal-Komunità għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill, li jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata fuq proposta mill-Kummissjoni.

3. Il-pożizzjoni tal-Komunità u ta' l-Istati Membri fi ħdan il-Kumitat Konġunt għandha tiġi ppreżentata mill-Kummissjoni.

Artikolu 4 (L-Arbitraġġ)

1. Il-Kummissjoni għandha tirrappreżenta lill-Komunità u lill-Istati Membri fi proċeduri ta' arbitraġġ skond l-Artikolu 22 tal-Ftehim.

2. Id-deċiżjoni li tiġi sospiża l-applikazzjoni tal-benefiċċji skond l-Artikolu 22(6) tal-Ftehim għandha tittieħed mill-Kunsill fuq il-bażi ta' proposta mill-Kummissjoni. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

3. Kwalunkwe azzjoni xierqa oħra li tkun trid tittieħed taħt l-Artikolu 22 tal-Ftehim dwar kwistjonijiet li jkunu ta' kompetenza esklussiva tal-Komunità għandha tiġi deċiża mill-Kummissjoni, bl-għajnuna ta' Kumitat Speċjali ta' rappreżentanti ta' l-Istati Membri li jinħatru mill-Kunsill.

Artikolu 5 (Miżuri ta' salvagwardja)

1. Kwalunkwe deċiżjoni biex jittieħdu miżuri ta' salvagwardja skond l-Artikolu 23 tal-Ftehim għandha tittieħed mill-Kummissjoni fuq inizjattiva tagħha stess jew fuq talba li ssir minn Stat Membru. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn Kumitat speċjali ta' rappreżentanti ta' l-Istati Membri li jinħatru mill-Kunsill.

2. Fejn Stat Membru jitlob lill-Kummissjoni biex japplika miżuri ta' salvagwardja, dan għandu jipprovdi lill-Kummissjoni bl-informazzjoni kollha meħtieġa biex ikun jista' jappoġġja u jiġġustifika t-talba tiegħu. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi fuq din it-talba fi żmien xahar jew, f'każijiet ta' urġenza, fi żmien 10 ijiem ta' xogħol u għandha tinforma lill-Kunsill u lill-Istati Membri bid-deċiżjoni tagħha. Kull Stat Membru jista' jirreferi d-deċiżjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill fi żmien 10 ijiem ta' xogħol min-notifika tagħha. Il-Kunsill jista' jieħu deċiżjoni differenti fi żmien xahar mir-riferiment. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

Artikolu 6 (Id-Drittijiet tat-traffiku)

1. L-Istati Membri għandhom jinformaw bil-quddiem lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe deċiżjoni li jkunu beħsiebhom jadottaw taħt l-Artikoli 3 jew 4 tal-Ftehim.

2. Jekk il-Kummissjoni tistabbilixxi, fi kwalunkwe żmien, li deċiżjoni li Stat Membru jkun adotta, jew li jkun beħsiebu jadotta, taħt l-Artikoli 3 jew 4 tal-Ftehim ma tkunx kompatibbli mal-Ftehim, din għandha tindirizza deċiżjoni lill-Istat Membru konċernat biex dan jieħu azzjoni xierqa ħalli jkun konformi mal-Ftehim. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Kunsill u lill-Istati Membri l-oħra b'din id-deċiżjoni. Kull Stat Membru jista' jirreferi d-deċiżjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill fi żmien 10 ijiem ta' xogħol min-notifika tagħha. Il-Kunsill jista' jieħu deċiżjoni differenti fi żmien xahar mir-riferiment. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

Artikolu 7 (Is-Sikurezza)

L-Istati Membri għandhom jinformaw minnufih lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe talbiet jew notifiki li dawn ikunu għamlu jew irċevew taħt l-Artikolu 13 tal-Ftehim.

Artikolu 8 (Is-Sigurtà)

L-Istati Membri għandhom jinformaw minnufih lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe talbiet jew notifiki li dawn ikunu għamlu jew irċevew taħt l-Artikolu 14 tal-Ftehim.

Magħmula fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President

2006/0048 (CNS)

Proposta għal

DEĊIŻJONI TAL-KUNSILL U TAR-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI TA' L-UNJONI EWROPEA, IMLAQQGĦA FI ĦDAN IL-KUNSILL

Dwar l-iffirmar u l-applikazzjoni proviżorja ta' Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra

IL-KUNSILL TA' L-UNJONI EWROPEA U R-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI, IMLAQQGĦA FI ĦDAN IL-KUNSILL

Wara li kkunsidraw it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u b'mod partikolari l-Artikolu 80(2), flimkien ma' l-ewwel sentenza ta' l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 300(2), l-ewwel subparagrafu ta' l-Artikolu 300(3) u l-Artikolu 300(4) tiegħu

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Parlament Ewropew

Billi

(1) Il-Kummissjoni, f'isem il-Komunità u l-Istati Membri, innegozjat Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni mar-Renju tal-Marokk (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ "il-Ftehim");

(2) Kien iffirmat ftehim nhar ….;

(3) Il-Ftehim għandu jiġi approvat mill-Komunità u mill-Istati Membri;

(4) Huwa meħtieġ li jkunu stabbiliti l-arranġamenti proċedurali biex il-Komunità u l-Istati Membri jkunu jistgħu jieħdu sehem fil-Kumitat Konġunt stabbilit taħt l-Artikolu 21 tal-Ftehim u fil-proċeduri ta' arbitraġġ kontemplati fl-Artikolu 22 tal-Ftehim, kif ukoll biex ikunu implimentati ċerti dispożizzjonijiet tal-Ftehim, inklużi dawk li jikkonċernaw l-adozzjoni ta' miżuri ta' salvagwardja, l-għoti u r-revoka ta' drittijiet tat-traffiku, kif ukoll ċerti kwistjonijiet ta' sikurezza u sigurtà.

IDDEĊIDEW KIF ĠEJ

Artikolu 1 (L-Approvazzjoni)

1. Il-Ftehim Ewro-Mediterranju dwar l-Avjazzjoni bejn il-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra, qed ikun hawnhekk approvat f'isem il-Komunità. It-test tal-Ftehim huwa mehmuż ma' din id-deċiżjoni.

2. Meta jtemm il-proċeduri interni tiegħu biex il-Ftehim jidħol fis-seħħ, kull Stat Membru għandu jibgħat lis-Segretarjat tal-Kunsill in-nota diplomatika kontemplata fl-Artikolu 29 tal-Ftehim.

3. Il-President tal-Kunsill b'dan huwa awtorizzat jinnomina l-persuna li jkollha s-setgħa li twassal lir-Renju tal-Marokk in-noti diplomatiċi li dwarhom jipprovdi l-Artikolu 29 tal-Ftehim f'isem il-Komunità u l-Istati Membri. *[ibbażat fuq l-Artikolu 25 tal-ftehim ma' l-Istati Uniti ta' l-Amerika, li s-Servizz Ġuridiku jissuġġerixxi li jiddaħħal fl-Artikolu 29]*

Artikolu 2 (Il-Kumitat Konġunt)

1. Fil-Kumitat Konġunt stabbilit taħt l-Artikolu 21 tal-Ftehim, il-Komunità u l-Istati Membri għandhom ikunu rappreżentati mir-rappreżentanti tal-Kummissjoni u ta' l-Istati Membri.

2. Il-pożizzjoni li trid tittieħed mill-Komunità u mill-Istati Membri fi ħdan il-Kumitat Konġunt dwar l-emenda ta' l-Annessi tal-Ftehim, dwar kwalunkwe kwistjoni li taqa' fi ħdan l-Artikolu 6 jew 7 tal-Ftehim jew dwar kwistjoni oħra li hija ta' kompetenza esklussiva tal-Komunità għandha tiġi stabbilita mill-Kummissjoni. Fil-każijiet l-oħra kollha, il-pożizzjoni tal-Komunità għandha tiġi stabbilita mill-Kunsill, li jaġixxi b'maġġoranza kwalifikata fuq proposta mill-Kummissjoni.

3. Il-pożizzjoni tal-Komunità u ta' l-Istati Membri fi ħdan il-Kumitat Konġunt għandha tiġi ppreżentata mill-Kummissjoni.

Artikolu 3 (L-Arbitraġġ)

1. Il-Kummissjoni għandha tirrappreżenta lill-Komunità u lill-Istati Membri fi proċeduri ta' arbitraġġ skond l-Artikolu 22 tal-Ftehim.

2. Id-deċiżjoni li tiġi sospiża l-applikazzjoni tal-benefiċċji skond l-Artikolu 22(6) tal-Ftehim għandha tittieħed mill-Kunsill fuq il-bażi ta' proposta mill-Kummissjoni. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

3. Kwalunkwe azzjoni xierqa oħra li tkun trid tittieħed taħt l-Artikolu 22 tal-Ftehim dwar kwistjonijiet li jkunu ta' kompetenza esklussiva tal-Komunità għandha tiġi deċiża mill-Kummissjoni, bl-għajnuna ta' Kumitat Speċjali ta' rappreżentanti ta' l-Istati Membri li jinħatru mill-Kunsill.

Artikolu 4 (Miżuri ta' salvagwardja)

1. Kwalunkwe deċiżjoni biex jittieħdu miżuri ta' salvagwardja skond l-Artikolu 23 tal-Ftehim għandha tittieħed mill-Kummissjoni fuq inizjattiva tagħha stess jew fuq talba li ssir minn Stat Membru. Il-Kummissjoni għandha tkun megħjuna minn Kumitat speċjali ta' rappreżentanti ta' l-Istati Membri li jinħatru mill-Kunsill.

2. Fejn Stat Membru jitlob lill-Kummissjoni biex japplika miżuri ta' salvagwardja, dan għandu jipprovdi lill-Kummissjoni bl-informazzjoni kollha meħtieġa biex ikun jista' jappoġġja u jiġġustifika t-talba tiegħu. Il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi fuq din it-talba fi żmien xahar jew, f'każijiet ta' urġenza, fi żmien 10 ijiem ta' xogħol u għandha tinforma lill-Kunsill u lill-Istati Membri bid-deċiżjoni tagħha. Kull Stat Membru jista' jirreferi d-deċiżjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill fi żmien 10 ijiem ta' xogħol min-notifika tagħha. Il-Kunsill jista' jieħu deċiżjoni differenti fi żmien xahar mir-riferiment. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

Artikolu 5 (Id-Drittijiet tat-traffiku)

1. L-Istati Membri għandhom jinformaw bil-quddiem lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe deċiżjoni li jkunu beħsiebhom jadottaw taħt l-Artikoli 3 jew 4 tal-Ftehim.

2. Jekk il-Kummissjoni tistabbilixxi, fi kwalunkwe żmien, li deċiżjoni li Stat Membru jkun adotta, jew li jkun beħsiebu jadotta, taħt l-Artikoli 3 jew 4 tal-Ftehim ma tkunx kompatibbli mal-Ftehim, din għandha tindirizza deċiżjoni lill-Istat Membru konċernat biex dan jieħu azzjoni xierqa ħalli jkun konformi mal-Ftehim. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Kunsill u lill-Istati Membri l-oħra b'din id-deċiżjoni. Kull Stat Membru jista' jirreferi d-deċiżjoni tal-Kummissjoni lill-Kunsill fi żmien 10 ijiem ta' xogħol min-notifika tagħha. Il-Kunsill jista' jieħu deċiżjoni differenti fi żmien xahar mir-riferiment. Il-Kunsill għandu jiddeċiedi b'maġġoranza kwalifikata.

Artikolu 6 (Is-Sikurezza)

L-Istati Membri għandhom jinformaw minnufih lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe talbiet jew notifiki li dawn ikunu għamlu jew irċevew taħt l-Artikolu 13 tal-Ftehim.

Artikolu 7 (Is-Sigurtà)

L-Istati Membri għandhom jinformaw minnufih lill-Kummissjoni dwar kwalunkwe talbiet jew notifiki li dawn ikunu għamlu jew irċevew taħt l-Artikolu 14 tal-Ftehim.

Magħmula fi Brussell,

Għall-Kunsill
Il-President

ANNESS

FTEHIM EWRO-MEDITERRANJU DWAR L-AVJAZZJONI
BEJN
IL-KOMUNITÀ EWROPEA
U L-ISTATI MEMBRI TAGĦHA min-naħa l-waħda
U
R-RENJU TAL-MAROKK min-naħa l-oħra

IR-RENJU TAL-BELĠJU,

IR-REPUBBLIKA ĊEKA,

IR-RENJU TAD-DANIMARKA,

IR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,

IR-REPUBBLIKA TA' L-ESTONJA,

IR-REPUBBLIKA ELLENIKA,

IR-RENJU TA' SPANJA,

IR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,

L-IRLANDA,

IR-REPUBBLIKA TALJANA,

IR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,

IR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,

IL-GRAN DUKAT TAL-LUSSEMBURGU,

IR-REPUBBLIKA TA' L-UNGERIJA,

IR-REPUBBLIKA TA' MALTA,

IR-RENJU TA' L-OLANDA,

IR-REPUBBLIKA TA' L-AWSTRIJA,

IR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,

IR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,

IR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,

IR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,

IR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,

IR-RENJU TA' L-IŻVEZJA,

IR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,

Il-Partijiet Kontraenti għat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, minn hawn 'il quddiem "l-Istati Membri", u

IL-KOMUNITÀ EWROPEA,

minn hawn 'il quddiem "il-Komunità", min-naħa l-waħda, u

IR-RENJU TAL-MAROKK,

minn hawn 'il quddiem "il-Marokk", min-naħa l-oħra,

Xewqana li jippromwovu sistema ta' l-avjazzjoni internazzjonali li tkun ibbażata fuq kompetizzjoni ġusta fis-suq bejn it-trasportaturi bl-ajru, b'indħil u kontroll minimu mill-gvern;

Xewqana li jiffaċilitaw l-espansjoni ta' l-opportunitajiet tat-trasport internazzjonali bl-ajru, inkluż bl-iżvilupp ta' netwerks ta' trasport bl-ajru, biex jintlaħqu l-ħtiġijiet tal-passiġġieri u tan-negozjanti li jibagħtu u jirċievu l-merkanzija u biex ikun hemm servizzi konvenjenti ta' trasport bl-ajru;

Xewqana li jkun possibbli għat-trasportaturi bl-ajru li dawn joffru lill-passiġġieri jew lin-negozjanti li jibagħtu u jirċievu l-merkanzija prezzijiet u servizzi kompetittivi fi swieq miftuħa;

Xewqana li s-setturi kollha ta' l-industrija tat-trasport bl-ajru, inklużi l-ħaddiema tat-trasportaturi bl-ajru, ikunu jistgħu jgawdu minn ftehim liberalizzat;

Xewqana li jiżguraw l-ogħla grad ta' sikurezza u sigurtà fit-trasport internazzjonali bl-ajru, u fl-istess ħin jaffermaw mill-ġdid t-tħassib tagħhom dwar atti jew theddid kontra s-sigurtà ta' l-ajruplani li jipperikolaw is-sikurezza tal-persuni jew tal-proprjetà, li jaffettwaw ħażin l-operat tat-trasport bl-ajru u li jheddu l-kunfidenza tal-pubbliku fis-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili;

Waqt li jinnotaw il-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali li kienet iffirmata f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944;

Xewqana li jiżguraw li t-trasportaturi bl-ajru jkollhom sett ta' kondizzjonijiet ugwali għall-kompetizzjoni;

Waqt li jagħrfu li s-sussidji tal-gvern jistgħu jaffettwaw ħażin il-kompetizzjoni tat-trasportaturi bl-ajru u jistgħu jipperikolaw l-għanijiet bażiċi ta' dan il-Ftehim;

Waqt li jaffermaw l-importanza li jħarsu l-ambjent fl-iżvilupp u fl-implimentazzjoni ta' politika internazzjonali dwar l-avjazzjoni, u waqt li jagħrfu d-drittijiet ta' l-Istati sovrani biex dawn jieħdu miżuri xierqa għal dan il-għan;

Waqt li jinnotaw l-importanza li l-konsumaturi jkunu mħarsa, inklużi l-protezzjonijiet kontemplati bil-Konvenzjoni għall-Unifikazzjoni ta' Ċerti Regoli għat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru, li saret f'Montreal fit-28 ta' Mejju 1999, bil-kondizzjoni li ż-żewġ Partijiet ikunu firmatarji għal din il-Konvenzjoni;

Waqt li għandhom il-ħsieb li jkomplu jiżviluppaw il-qafas tal-ftehimiet eżistenti tat-trasport bl-ajru, bil-ħsieb li jinfetaħ l-aċċess għas-swieq u li l-konsumaturi, it-trasportaturi bl-ajru, ix-xogħol u l-komunitajiet taż-żewġ naħat ikunu jistgħu jgawdu mill-ogħla benefiċċji;

Waqt li jqisu li ftehim bejn il-Komunità Ewropea u l-Marokk jista' jkun ta' referenza fir-relazzjonijiet Ewro-Mediterranji dwar l-avjazzjoni sabiex jitmexxew 'il quddiem u b'mod sħiħ il-benefiċċji tal-liberalizzazzjoni f'dan is-settur ekonomiku kruċjali;

Waqt li jinnotaw li dan il-ftehim għandu l-għan li jkun applikat b'mod progressiv iżda integrali, u li mekkaniżmu adattat jista' jiżgura armonizzazzjoni aktar mill-qrib mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità,

Ftiehmu kif ġej:

Artikolu 1

Id-Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan il-Ftehim, sakemm ma jingħadx mod ieħor, it-terminu:

1. "servizz miftiehem" u "rotta speċifikata" ifissru trasport internazzjonali bl-ajru skond l-Artikolu 2 u l-Anness 1 għal dan il-Ftehim;

2. "Il-Ftehim" ifisser dan il-Ftehim, l-Annessi tiegħu, u kwalunkwe emendi għal dan;

3. "Trasport bl-Ajru" ifisser il-ġarr ta' passiġġieri, bagalji, merkanzija u posta bl-ajruplan, b'mod separat jew ikkombinat, fejn il-pubbliku irid jħallas jew jikri. Biex ikun evitat kull dubju, dan għandu jinkludi t-trasport bl-ajru skedat jew mhux skedat (charter), kif ukoll servizzi sħaħ tal-merkanzija;

4. "Il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni" ifisser il-Ftehim Ewro-Mediterranju li jistabbilixxi Assoċjazzjoni bejn il-Komunitajiet Ewropej u l-Istati Membri tagħhom, min-naħa l-waħda, u r-Renju tal-Marokk, min-naħa l-oħra, li sar fi Brussell fis-26 ta' Frar 1996;

5. "Liċenzja tal-Komunità għall-Operat" tfisser liċenzja għall-operat fir-rigward tat-trasportaturi bl-ajru stabbiliti fil-Komunità Ewropea mogħtija u miżmuma f'konformità mar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru. 2407/92 tat-23 ta' Lulju 1992 dwar il-liċenzji tat-trasportaturi bl-ajru.

6. "Il-Konvenzjoni" ifisser il-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, li kienet iffirmata f'Chicago fis-7 ta' Diċembru 1944, u jinkludi:

(a) kwalunkwe emenda li kienet daħlet fis-seħħ taħt l-Artikolu 94(a) tal-Konvenzjoni u li kienet ġiet ratifikata mill-Marokk u mill-Istat Membru jew mill-Istati Membri tal-Komunità Ewropea, skond kif inhu rilevanti għall-kwistjoni konċernata, u

(b) kwalunkwe Anness jew kwalunkwe emenda għalih li jkunu ġew adottati taħt l-Artikolu 90 tal-Konvenzjoni, kemm-il darba dan l-Anness jew din l-emenda jkunu effettivi fi kwalunkwe żmien kemm għall-Marokk kif ukoll għall-Istat Membru jew l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea, skond kif inhu rilevanti għall-kwistjoni konċernata;

7. "Nefqa Sħiħa" ifisser in-nefqa biex jingħata s-servizz u ħlas raġonevoli għall-ispejjeż amministrattivi u, fejn ikun jgħodd, kwalunkwe ħlas applikabbli li jkollu l-għan li jirrifletti n-nefqa ambjentali u li jkun applikat mingħajr distinzjoni marbuta man-nazzjonalità;

8. "Partijiet" ifisser, min-naħa l-waħda, il-Komunità jew l-Istati Membri, jew il-Komunità u l-Istati Membri tagħha, skond is-setgħat rispettivi tagħhom, u, min-naħa l-oħra, il-Marokk;

9. "Ċittadini": kwalunkwe persuna jew entità li jkollha nazzjonalità Marokkina għall-Parti tal-Marokk, jew nazzjonalità ta' Stat Membru għall-Parti Ewropea, kemm-il darba, f'każ ta' entità ġuridika, din tkun il-ħin kollu taħt il-kontroll effettiv, kemm direttament jew b'parteċipazzjoni maġġoritarja, ta' persuni jew entitajiet li jkollhom nazzjonalità Marokkina għall-Parti tal-Marokk, jew persuni jew entitajiet li jkollhom nazzjonalità ta' Stat Membru jew ta' wieħed mill-pajjiżi terzi elenkati fl-Anness 5 għall-Parti Ewropea;

10. "Sussidji": kwalunkwe għajnuna finanzjarja mogħtija mill-awtoritajiet jew minn organizzazzjonijiet reġjonali jew minn xi organizzazzjoni pubblika oħra, jiġifieri meta:

(a) prattika ta' gvern jew ta' entità reġjonali jew ta' organizzazzjoni pubblika oħra tkun tinvolvi t-trasferiment dirett ta' fondi bħalma huma għotjiet, self jew infużjoni ta' ishma, it-trasferiment dirett potenzjali ta' fondi lil kumpanija jew it-teħid ta' obbligi ta' kumpanija bħalma huma l-garanziji fuq is-self;

(b) id-dħul ta' gvern jew ta' entità reġjonali jew ta' organizzazzjoni pubblika oħra li suppost irid jitħallas jintesa jew jibqa' ma jinġabarx;

(c) gvern jew entità reġjonali jew organizzazzjoni pubblika oħra jipprovdu oġġetti jew servizzi, għajr l-infrastruttura ġenerali, jew jixtru oġġetti jew servizzi;

(d) gvern jew entità reġjonali jew organizzazzjoni pubblika oħra jagħmlu pagamenti lil mekkaniżmu ta' fondi jew meta dawn jippermettu jew iwasslu biex entità privata twettaq tip wieħed ta' funzjonijiet jew aktar murija taħt (i), (ii) u (iii) li normalment isiru mill-gvern u li fil-prattika fl-ebda sens reali ma jkunu differenti mill-prattika li titwettaq normalment mill-gvernijiet;

u fejn b'hekk jingħata benefiċċju.

11. "Trasport Internazzjonali bl-Ajru" ifisser it-trasport bl-ajru li jgħaddi mill-ispazju ta' l-arja fuq it-territorju ta' iktar minn stat wieħed;

12. "Prezz" ifisser it-tariffi li jkunu applikati mit-trasportaturi bl-ajru jew mill-aġenti tagħhom għall-ġarr bl-ajru ta' passiġġieri, bagalji u/jew merkanizja (barra l-posta); inkluż, fejn applikabbli, it-trasport bil-baħar flimkien mat-trasport internazzjonali bl-ajru u l-kondizzjonijiet li l-applikazzjoni tagħhom tkun suġġetta għalihom;

13. "SESAR" ifisser l-implimentazzjoni teknika ta' l-Ajru Uniku Ewropew li tipprovdi żvilupp u użu koordinat u sinkronizzat tal-ġenerazzjonijiet il-ġodda tas-sistemi ta' l-immaniġġjar tat-traffiku bl-ajru; u

14. "Territorju" ifisser, għar-Renju tal-Marokk, l-artijiet (il-medda ewlenija ta' l-art u l-gżejjer), l-ilmijiet interni u l-baħar territorjali li għandu taħt is-sovranità jew il-ġurisdizzjoni tiegħu, u, għall-Komunità Ewropea, l-artijiet (il-medda ewlenija ta' l-art u l-gżejjer), l-ilmijiet interni u l-baħar territorjali li fihom japplika t-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea u taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti f'dak it-Trattat u fi kwalunkwe strument suċċessiv ieħor; l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għall-ajruport ta' Ġibiltà hija mifhuma li hija mingħajr preġudizzju għall-pożizzjonijiet legali rispettivi tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fir-rigward tal-kwistjoni dwar is-sovranità fuq it-territorju li fih jinstab l-ajruport; l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim għall-ajruport ta' Ġibiltà għandha tkun sospiża sakemm jidħlu fis-seħħ l-arranġamenti fid-Dikjarazzjoni Konġunta li saret mill-Ministri ta' l-Affarijiet Barranin tar-Renju ta' Spanja u tar-Renju Unit fit-2 ta' Diċembru 1987.

TITOLU I

ID-DISPOŻIZZJONIJIET EKONOMIĊI

Artikolu 2

Id-Drittijiet tat-Traffiku

1. Kull Parti tikkonċedi lill-Parti l-oħra, ħlief fejn speċifikat mod ieħor fl-Anness 1, id-drittijiet li ġejjin dwar kif it-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra għandhom iġibu ruħhom fejn jikkonċerna t-trasport internazzjonali bl-ajru:

   a) id-dritt li jtiru min-naħa għall-oħra tat-territorju tagħha mingħajr inżul;

   b) id-dritt li jieqfu fit-territorju tagħha għal kwalunkwe għan għajr dak li jgħabbu fuq jew iniżżlu mill-ajruplani passiġġieri, bagalji, merkanzija u/jew posta (għanijiet mhux ta' traffiku);

   c) waqt li jkun qed isir servizz miftiehem fuq rotta speċifikata, id-dritt li jsiru waqfiet fit-territorju tagħha biex ikun jista' jibda jew jintemm it-traffiku internazzjonali ta' passiġġieri, ta' merkanzija u/jew ta' posta, b'mod separat jew b'mod ikkombinat; u

   d) id-drittijiet li huma speċifikati mod ieħor f'dan il-Ftehim.

2. Xejn f'dan il-Ftehim m'għandu jitqies li qed jagħti lit-trasportaturi ta' l-ajru:

   a) tal-Marokk id-dritt li jtellgħu/jgħabbu abbord, fit-territorju ta' kwalunkwe Stat Membru tal-Komunità Ewropea, passiġġieri, bagalji, merkanzija, u/jew posta li jinġarru bi ħlas lejn punt ta' destinazzjoni ieħor fit-territorju ta' dak l-Istat Membru tal-Komunità Ewropea.

   b) tal-Komunità Ewropea id-dritt li jtellgħu/jgħabbu abbord, fit-territorju tal-Marokk, passiġġieri, bagalji, merkanzija, u/jew posta biex jinġarru bi ħlas lejn punt ta' destinazzjoni ieħor fit-territorju tal-Marokk.

Artikolu 3

L-Awtorizzazzjoni

Meta jirċievu l-applikazzjonijiet għall-awtorizzazzjoni ta' l-operat minn trasportatur bl-ajru ta' Parti waħda, l-awtoritajiet kompetenti tal-Parti l-oħra għandhom jagħtu l-awtorizzazzjonijiet xierqa bl-inqas dewmien proċedurali possibbli, bil-kondizzjoni li:

a) għal trasportatur bl-ajru tal-Marokk:

– it-trasportatur bl-ajru jkollu l-post prinċipali tan-negozju tiegħu u, jekk jgħodd, l-uffiċċju reġistrat tiegħu fil-Marokk, u jkun irċieva l-liċenzja tiegħu u kwalunkwe dokument ieħor li jikkorrispondi skond il-liġi tar-Renju tal-Marokk;

– il-Marokk jeżerċita u jżomm kontroll regolatorju effettiv fuq it-trasportatur bl-ajru; u

– it-trasportatur bl-ajru jkun u jibqa', direttament jew b'maġġoranza ta' ishma, tal-Marokk u/jew ta' ċittadini tal-Marokk u li dan ikun dejjem kontrollat b'mod effettiv mill-Marokk u/jew minn ċittadini tal-Marokk, jew ikun u jibqa', direttament jew b'maġġoranza ta' ishma, ta' l-Istati Membri u/jew ta' ċittadini ta' l-Istati Membri u li dan ikun kontrollat b'mod effettiv mill-Istati Membri jew minn ċittadini ta' l-Istati Membri;

b) għal trasportatur bl-ajru tal-Komunità Ewropea:

– it-trasportatur bl-ajru jkollu l-post prinċipali tan-negozju tiegħu u, jekk jgħodd, l-uffiċċju reġistrat tiegħu fit-territorju ta' Stat Membru tal-Komunità Ewropea taħt it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, u li jkun irċieva l-Liċenzja ta' l-Operat tal-Komunità; u

– fuq it-trasportatur bl-ajru jkun eżerċitat u jinżamm kontroll regolatorju effettiv mill-Istat Membru tal-Komunità Ewropea li jkun responsabbli mill-ħruġ taċ-Ċertifikat ta' l-Operaturi ta' l-Ajru tiegħu u tkun identifikata b'mod ċar l-Awtorità Aeronawtika rilevanti;

– it-trasportatur bl-ajru jkun u jibqa', direttament jew b'maġġoranza ta' ishma, ta' l-Istati Membri u/jew ta' ċittadini ta' l-Istati Membri, jew ta' l-Istati l-oħra elenkati fl-Anness 5 u/jew ta' ċittadini ta' dawk l-Istati l-oħra;

c) it-trasportatur bl-ajru jkun kwalifikat biex jissodisfa l-kondizzjonijiet preskritti taħt il-liġijiet u r-regolamenti li normalment ikunu applikati għall-operat tat-Trasport Internazzjonali bl-Ajru mill-Parti li tkun qed tikkonsidra l-applikazzjoni jew l-applikazzjonijiet; u

d) id-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 13 (Is-Sikurezza ta' l-Avjazzjoni) u fl-Artikolu 14 (Is-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni) ikunu qed jinżammu u qed jiġu amministrati.

Artikolu 4

Ir-Revoka ta' l-Awtorizzazzjoni

1. L-awtoritajiet kompetenti ta' kull Parti jistgħu jirrevokaw, jissospendu jew jillimitaw l-awtorizzazzjonijiet ta' l-operat jew inkella jissospendu jew jillimitaw l-operat ta' trasportatur bl-ajru tal-Parti l-oħra fejn:

a) għal trasportatur bl-ajru tal-Marokk:

– it-trasportatur bl-ajru ma jkollux il-post prinċipali tan-negozju tiegħu jew, jekk jgħodd, l-uffiċċju reġistrat tiegħu fil-Marokk, jew ma jkunx irċieva l-liċenzja ta' l-operat u kwalunkwe dokument ieħor li jikkorrispondi skond il-liġi applikabbli tal-Marokk;

– il-Marokk ma jkunx eżerċita jew żamm kontroll regolatorju effettiv fuq it-trasportatur bl-ajru; jew

– it-trasportatur bl-ajru ma jkunx proprjetà ta' u kontrollat b'mod effettiv, direttament jew b'maġġornaza ta' ishma, mill-Marokk u/jew minn ċittadini tal-Marokk jew mill-Istati Membri u/jew minn ċittadini ta' l-Istati Membri;

b) għal trasportatur bl-ajru tal-Komunità Ewropea:

– it-trasportatur bl-ajru ma jkollux il-post prinċipali tan-negozju tiegħu jew, jekk jgħodd, l-uffiċċju reġistrat tiegħu fit-territorju ta' Stat Membru tal-Komunità Ewropea taħt it-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, jew ma jkunx irċieva l-Liċenzja ta' l-Operat tal-Komunità; fuq it-trasportatur bl-ajru ma jkunx ġie eżerċitat jew inżamm kontroll regolatorju effettiv mill-Istat Membru tal-Komunità Ewropea responsabbli mill-ħruġ taċ-Ċertifikat ta' l-Operaturi ta' l-Ajru tiegħu jew l-Awtorità Aeronawtika kompetenti ma tkunx ġiet identifikata b'mod ċar; jew

– it-trasportatur bl-ajru ma jkunx proprjetà ta' u ma jkunx kontrollat b'mod effettiv, direttament jew b'maġġornaza ta' ishma, mill-Istati Membri u/jew minn ċittadini ta' l-Istati Membri, jew mill-Istati l-oħra elenkati fl-Anness 5 u/jew minn ċittadini ta' dawk l-Istati l-oħra;

c) it-trasportatur bl-ajru jkun naqas milli jkun konformi mal-liġijiet u r-regolamenti msemmija fl-Artikolu 5 (L-Applikazzjoni tal-Liġijiet) ta' dan il-Ftehim; jew

d) id-dispożizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 13 (Is-Sikurezza ta' l-Avjazzjoni) u fl-Artikolu 14 (Is-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni) ma jkunux qed jinżammu jew qed jiġu amministrati.

2. Sakemm ma jkunx importanti li tittieħed azzjoni immedjata biex ma tkomplix isseħħ in-nuqqas ta' konformità mas-subparagrafi 1.(c) jew 1.(d) ta' dan l-Artikolu, id-drittijiet stabbiliti b'dan l-Artikolu għandhom ikunu eżerċitati biss wara li tkun saret konsultazzjoni ma' l-awtoritajiet kompetenti tal-Parti l-oħra.

Artikolu 4 bis

L-Investiment

L-akkwist tal-maġġoranza ta' l-ishma jew il-kontroll effettiv ta' trasportatur bl-ajru tal-Marokk minn Stat Membru jew minn ċittadini tiegħu, jew ta' trasportatur bl-ajru tal-Komunità Ewropea mill-Marokk jew minn ċittadini tiegħu, huwa suġġett għal deċiżjoni preliminari tal-Kumitat Konġunt stabbilit b'dan il-Ftehim.

Din id-deċiżjoni għandha tispeċifika l-kondizzjonijiet assoċjati ma' l-operat tas-servizzi miftiehma taħt dan il-Ftehim u mas-servizzi ta' bejn il-pajjiżi terzi u l-Partijiet.

Id-dispożizzjonijiet ta' l-Artikolu 21, il-paragrafu 9 ta' dan il-Ftehim ma jgħoddux għal dan it-tip ta' deċiżjonijiet.

Artikolu 5

L-Applikazzjoni tal-liġijiet

1. Meta ajruplan jidħol jew iħalli t-territorju ta' Parti waħda, it-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra jridu josservaw kemm il-liġijiet u r-regolamenti li huma applikabbli għal dak it-territorju u li jikkonċernaw id-dħul fi jew it-tluq ta' ajruplan mit-territorju ta' Parti meta dan ikun f'ħidma ta' trasport internazzjonali bl-ajru kif ukoll dawk dwar l-operat u n-navigazzjoni ta' l-ajruplan.

2. Meta ajruplan jidħol, ikun fi, jew iħalli t-territorju ta' Parti waħda, il-liġijiet u r-regolamenti applikabbli għal dak it-territorju u li jikkonċernaw id-dħul fi jew it-tluq ta' passiġġieri, ekwipaġġ jew merkanzija mit-territorju ta' Parti (inklużi r-regolamenti li jikkonċernaw id-dħul, il-mogħdija, l-immigrazzjoni, il-passaporti, id-dwana u l-kwarantina jew, fil-każ ta' posta, ir-regolamenti postali), iridu jitħarsu minn, jew f'isem, dawn il-passiġġieri, l-ekwipaġġ jew il-merkanzija tat-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra.

Artikolu 6

Il-Kompetizzjoni

Fi ħdan l-ambitu ta' dan il-Ftehim, id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu II ("Il-Kompetizzjoni u Dispożizzjonijiet Ekonomiċi Oħra") tat-Titolu IV tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni għandhom jgħoddu, ħlief fejn ikun hemm regoli aktar speċifiċi f'dan il-Ftehim.

Artikolu 7

Is-Sussidji

1. Il-Partijiet jirrikonoxxu li s-sussidji pubbliċi għat-trasportaturi bl-ajru ifixklu jew jheddu li jfixklu l-kompetizzjoni billi jiffavorixxu ċerti intrapriżi fil-forniment ta' servizzi ta' trasport bl-ajru, li dawn jipperikolaw l-għanijiet bażiċi tal-Ftehim u li dawn mhumiex kompatibbli mal-prinċipju ta' żona ta' avjazzjoni miftuħa.

2. Meta jkun meqjus essenzjali li jingħataw sussidji pubbliċi lil trasportatur bl-ajru jew lil trasportaturi bl-ajru li jkunu qed joperaw taħt dan il-Ftehim sabiex jinkiseb għan leġittimu, dawn is-sussidji għandhom ikunu proporzjonati skond l-għan, trasparenti u mfassla b'tali mod li jnaqqsu kemm jista' jkun l-impatt negattiv tagħhom fuq it-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra. Il-Parti li tagħti tali sussidju għandha tinforma minnufih lill-Parti l-oħra dwar l-intenzjoni tagħha li tagħti dan is-sussidju u dwar il-konsistenza tagħha mal-kriterji stabbiliti f'dan il-Ftehim.

3. Jekk Parti waħda temmen li s-sussidju mogħti mill-Parti l-oħra, jew, skond il-każ, minn entità pubblika jew governattiva ta' pajjiż għajr il-Partijiet, ma jkunx konsistenti mal-kriterji stabbiliti fil-paragrafu 2, din tista' titlob biex issir laqgħa tal-Kumitat Konġunt, kif imfisser fl-Artikolu 21, biex tiġi kkunsidrata din il-kwistjoni u biex jingħataw reazzjonijiet xierqa għal dawk il-problemi li jinstabu li jkunu leġittimi.

4. Meta l-Kumitat Konġunt ma jkunx jista' jsolvi l-kwistjoni, il-Partijiet iżommu d-dritt li japplikaw il-miżuri rispettivi tagħhom ta' kontra s-sussidju.

5. Id-dispożizzjonijiet f'dan l-Artikolu huma mingħajr preġudizzju għal-liġijiet u r-regolamenti tal-Partijiet fir-rigward tas-servizzi essenzjali bl-ajru u ta' l-obbligi ta' servizz pubbliku fit-territorji tal-Partijiet.

Artikolu 8

L-Opportunitajiet kummerċjali

1. It-trasportaturi bl-ajru ta' kull Parti għandu jkollhom id-dritt li jistabblixxu uffiċċji fit-territorju tal-Parti l-oħra għall-promozzjoni u l-bejgħ tat-Trasport bl-Ajru u għal attivitajiet relatati oħra.

2. It-trasportaturi bl-ajru ta' kull Parti huma intitolati, skond il-liġijiet u r-regolamenti tal-Parti l-oħra dwar id-dħul, ir-residenza, u l-impjieg, li jġibu u jżommu fit-territorju tal-Parti l-oħra impjegati maniġerjali, tal-bejgħ, tekniċi, ta' l-operat, u impjegati speċjalizzati oħra li jkunu meħtieġa biex jagħtu appoġġ sabiex jiġi pprovdut it-Trasport bl-Ajru.

3. a) Mingħajr preġudizzju għas-subparagrafu (b) ta' hawn taħt, fejn jikkonċerna l-*groundhandling* kull trasportatur bl-ajru għandu jkollu d-dritt li fit-territorju tal-Parti l-oħra dan:

(i) iwettaq il-*groundhandling* tiegħu stess ("*self-handling*") jew, jekk ikun irid

(ii) jagħżel minn fost il-fornituri kompetituri li jipprovdu servizzi ta' *groundhandling* kompluti jew parzjali, fejn dawn il-fornituri jingħataw l-aċċess għas-suq skond il-liġijiet u r-regolamenti ta' kull Parti u fejn dawn ikunu preżenti fis-suq.

b) Għall-kategoriji ta' servizzi ta' ground*h*andling li ġejjin jiġifieri l-immaniġġjar tal-bagalji, l-immaniġġjar fuq ir-rampa, l-immaniġġjar tal-fjuwil u ż-żejt, l-immaniġġjar tal-merkanzija u tal-posta, partikolarment fejn jikkonċerna l-immaniġġjar fiżiku tal-merkanzija u l-posta bejn it-terminal ta' l-ajru u l-ajruplan, id-drittjiet taħt (i) u (ii) fis-subparagrafu (a) ta' hawn fuq għandhom ikunu suġġetti biss għal-limiti speċifiċi tad-disponibbiltà ta' l-ispazju jew tal-kapaċità li joriġinaw mill-ħtieġa li tinżamm is-sigurtà fl-operat ta' l-ajruport. Fejn dawn il-limiti ma jippermettux *self-handling* u fejn ma jkun hemm l-ebda kompetizzjoni effettiva bejn il-fornituri li jipprovdu servizzi ta' *groundhandling*, dawn is-servizzi kollha għandhom ikunu disponibbli għat-trasportaturi bl-ajru kollha b'mod ugwali u b'mod adegwat; il-prezzijiet ta' dawn is-servizzi m'għandhomx ikunu iżjed min-Nefqa Totali u għandhom jinkludu qligħ raġonevoli fuq l-assi wara d-deprezzament.

4. It-trasportaturi bl-ajru ta' kull Parti jistgħu jwettqu servizzi ta' bejgħ ta' Trasport bl-Ajru fit-territorju tal-Parti l-oħra. Dan il-bejgħ jista' jsir direttament u/jew, jekk it-trasportatur bl-ajru jkun irid, permezz ta' l-aġenti tal-bejgħ tiegħu jew permezz ta' intermedjarji oħra li jkunu maħtura mit-trasportatur bl-ajru. Kull trasportatur bl-ajru għandu d-dritt li jbigħ dawn is-servizzi ta' trasport, u kull persuna għandha tkun libera li tixtri dawn is-servizzi ta' trasport fil-munita ta' dak it-territorju jew f'muniti li jistgħu jiġu skambjati b'mod ħieles.

5. Kull trasportatur bl-ajru għandu jkollu d-dritt li jikkonverti u li jibgħat il-pagamenti mit-territorju tal-Parti l-oħra lejn it-territorju tiegħu stess kif ukoll, fuq talba, id-dħul lokali lejn il-pajjiż jew il-pajjiżi li jagħżel huwa stess, ħlief meta dan ma jkunx inkonsistenti mal-liġi jew mar-regolament li japplikaw b'mod ġenerali. Il-konverżjoni u l-ħlasijiet ta' pagamenti għandhom ikunu awtorizzati minnufih mingħajr restrizzjoni jew taxxa, bir-rata ta' kambju li tkun tgħodd għat-transazzjonijiet u l-pagamenti kurrenti fid-data ta' meta t-trasportatur ikun għamel l-applikazzjoni inizjali għall-ħlas tal-pagamenti.

6. It-trasportaturi bl-ajru ta' kull Parti għandhom ikunu awtorizzati li jħallsu l-ispejjeż lokali, inkluż ix-xiri ta' fjuwil, fit-territorju tal-Parti l-oħra bil-munita lokali. Jekk ikunu jridu, it-trasportaturi bl-ajru ta' kull Parti jistgħu jħallsu dawn l-ispejjeż fit-territorju tal-Parti l-oħra f'muniti b'kambju ħieles, skond ir-regolamenti lokali li jikkonċernaw il-munita.

7. Bl-operat jew bil-forniment ta' dawn is-servizzi taħt il-Ftehim, kwalunkwe trasportatur bl-ajru jista' jidħol f'arranġamenti ta' bejgħ kooperattiv, bħalma huma ftehimiet ta' spazju magħluq jew arranġamenti ta' qsim ta' kodiċi, ma':

a) kwalunkwe trasportatur jew trasportaturi bl-ajru tal-Partijiet; u

b) kwalunkwe trasportatur jew trasportaturi bl-ajru ta' pajjiż terz; u

c) kwalunkwe trasportaturi bil-baħar jew ta' fuq l-art;

bil-kondizzjoni li (i) il-parteċipanti kollha f'dawn l-arranġamenti jkollhom l-awtorità xierqa u (ii) l-arranġamenti jkunu jissodisfaw ir-rekwiżiti li jikkonċernaw is-sigurtà u l-kompetizzjoni li normalment ikunu applikati għal dawn l-arranġamenti. Fir-rigward tal-bejgħ tat-trasport ta' passiġġieri li jinvolvi l-qsim ta' kodiċi, ix-xerrej għandu jkun infurmat waqt il-bejgħ, jew fi kwalunkwe każ qabel ma dan jitla' abbord, dwar liema forniturі tat-trasport ikunu se joperaw kull parti tas-servizz.

8. (a) Dwar it-trasport ta' passiġġieri, il-forniturі tat-trasport bil-baħar m'għandhomx ikunu suġġetti għal-liġijiet u għar-regolamenti li jirregolaw it-trasport bl-ajru minħabba li dan it-trasport bil-baħar ikun qed isir minn trasportatur bl-ajru taħt ismu stess. Il-forniturі tat-trasport bil-baħar għandhom id-dritt li jiddeċiedu jekk jidħlux f'arranġamenti kooperattivi. Meta jiddeċiedu fuq arranġament partikolari, il-forniturі tat-trasport bil-baħar jistgħu jqisu, fost oħrajn, l-interessi tal-konsumatur kif ukoll il-limiti tekniċi, ekonomiċi, ta' l-ispazju u tal-kapaċità. (b)

(b) Barra minn hekk, u minkejja kwalunkwe dipożizzjoni oħra ta' dan il-Ftehim, it-trasportaturi bl-ajru u l-forniturі indiretti tat-trasport tal-merkanzija tal-Partijiet għandhom ikunu awtorizzati, mingħajr restrizzjoni, biex fejn jikkonċerna t-Trasport Internazzjonali bl-Ajru, dawn jużaw għall-merkanzija kwalunkwe trasport terrestri jew bil-baħar lejn jew minn kwalunkwe punt ta' destinazzjoni fit-territorji tal-Marokk u tal-Komunità Ewropea, jew f'pajjiżi terzi. Dan jinkludi t-trasport lejn u mill-ajruporti kollha li jkollhom il-faċilitajiet ta' dwana kif ukoll, fejn jgħodd, id-dritt[ijiet] biex dawn iġorru l-merkanzija fid-dwana taħt il-liġijiet u r-regolamenti applikabbli. Din il-merkanzija, kemm jekk tinġarr bil-baħar jew bl-ajru, għandu jkollha l-aċċess għall-ipproċessar tad-dwana u għall-faċilitajiet ta' l-ajruport. It-trasportaturi bl-ajru jistgħu jagħżlu li jwettqu t-trasport bil-baħar tagħhom stess jew li jipprovduh permezz ta' arranġamenti ma' trasportaturi bil-baħar oħrajn, inkluż trasport bil-baħar li jsir minn trasportaturi bl-ajru oħrajn u minn forniturі indiretti tal-ġarr tal-merkanzija bl-ajru. Dawn is-servizzi intermodali ta' ġarr ta' merkanzija jistgħu jiġu offruti bi prezz wieħed, li jinkludi t-trasport bl-ajru u dak bil-baħar, bil-kondizzjoni li n-negozjanti li jibagħtu u jirċievu l-merkanzija ma jkunux żgwidati dwar il-fatti li jikkonċernaw dan it-trasport.

Artikolu 9

Id-Dazji tad-Dwana u l-Bidliet

1. Meta jasal fit-territorju ta' waħda mill-Partijiet, l-ajruplan li jitħaddem mit-trasportatur bl-ajru tal-Parti l-oħra għat-trasport internazzjonali bl-ajru, it-tagħmir regolari tiegħu, il-fjuwil, il-lubrikanti, il-provvisti tekniċi konsumibbli, it-tagħmir ta' fuq l-art, il-partijiet (inklużi magni), il-provvisti ta' fuq l-ajruplan (inklużi iżda mhux limitati għal oġġetti bħal ikel, xorb u likuri, tabakk u prodotti oħrajn li jkunu maħsuba biex jinbiegħu jew jintużaw mill-passiġġieri fi kwantitajiet limitati waqt it-titjira), u oġġetti oħra maħsuba jew użati biss b'rabta ma' l-operat jew it-tiswija ta' l-ajruplan li jkun f'ħidma ta' trasport internazzjonali bl-ajru, għandhom ikunu eżentati, fuq bażi reċiproka, mir-restrizzjonijiet kollha ta' l-importazzjoni, mit-taxxi fuq il-proprjetà u mid-dazji kapitali, mid-dazji tad-dwana, mit-taxxi tas-sisa, u minn miżati u taxxi oħrajn li (a) huma imposti mill-awtoritajiet nazzjonali jew lokali jew mill-Komunità Ewropea, u li (b) m'humiex ibbażati fuq in-nefqa tas-servizzi pprovduti, bil-kondizzjoni li dak it-tagħmir u dawk il-provvisti jibqgħu abbord l-ajruplan.

2. Dawn li ġejjin għandhom ikunu eżentati wkoll, fuq bażi reċiproka, mit-taxxi, mis-sisa, mid-dazji, mill-miżati u mit-taxxi msemmija fil-paragrafu 1 ta' dan l-Artikolu, ħlief għat-taxxi bbażati fuq il-prezz tas-servizz provdut:

   a) il-provvisti ta' fuq l-ajruplan li jidħlu jew li jkunu fornuti fit-territorju ta' Parti u li jitilgħu abbord biex jintużaw f'limiti raġonevoli fuq l-ajruplan, li jkun sejjer, tat-trasportatur bl-ajru tal-Parti l-oħra li huwa impenjat fi trasport internazzjonali bl-ajru, anke meta dawn il-provvisti jkunu se jintużaw matul parti mill-vjaġġ li jkun se jsir fit-territorju tal-Parti li fiha dawn jittellgħu abbord;

   b) it-tagħmir ta' fuq l-art u l-partijiet (inklużi magni) li jidħlu fit-territorju ta' Parti għat-tiswija, għall-manutenzjoni jew għaż-żamma ta' ajruplan ta' trasportatur bl-ajru tal-Parti l-oħra li jintuża għal trasport internazzjonali bl-ajru;

   c) il-lubrikanti u l-provvisti tekniċi konsumibbli li jidħlu fi jew li jkunu fornuti fit-territorju ta' Parti biex jintużaw fl-ajruplan ta' trasportatur bl-ajru tal-Parti l-oħra li jkun impenjat fi trasport internazzjonali bl-ajru, anke meta dawn il-provvisti jkunu se jintużaw matul parti mill-vjaġġ li jkun se jsir fit-territorju tal-Parti li fiha dawn jittellgħu abbord; u

   d) materjal stampat, kif kontemplat bil-leġiżlazzjoni tad-dwana ta' kull Parti, li jidħol jew li jkun fornut fit-territorju ta' Parti waħda u li jintuża abbord l-ajruplan, li jkun sejjer, tat-trasportatur bl-ajru tal-Parti l-oħra li jkun impenjat fi trasport internazzjonali bl-ajru, anke meta dawn il-provvisti jkunu se jintużaw f'parti mill-vjaġġ li jkun se jsir fit-territorju tal-Parti li fiha dawn jittellgħu abbord;

   e) it-tagħmir tas-sikurezza u tas-sigurtà biex jintuża fl-ajruporti jew fit-terminals tal-merkanzija.

3. B'dan il-Ftehim, il-fjuwil li Parti tforni lit-trasportaturi bl-ajru fit-territorju tagħha stess mhuwiex eżentat mit-taxxi, mis-sisa, mid-dazji, mill-miżati u minn spejjeż simili għal dawk imsemmija fil-paragrafu 1. Meta ajruplan jidħol jew ikun fi jew iħalli t-territorju ta' Parti waħda, il-liġijiet u r-regolamenti ta' din il-Parti li jikkonċernaw il-bejgħ, il-provvista u l-użu tal-fjuwil ta' l-ajruplani għandhom ikunu mħarsa mit-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra .

4. It-tagħmir u l-provvisti msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu jistgħu jkunu meħtieġa jibqgħu taħt is-superviżjoni jew il-kontroll ta' l-awtoritajiet xierqa.

5. L-eżenzjonijiet imsemmija f'dan l-Artikolu għandhom ikunu disponibbli wkoll fejn it-trasportaturi bl-ajru ta' Parti waħda jkunu daħlu f'kuntratt ma' trasportatur bl-ajru ieħor, li wkoll ikun qed igawdi mill-eżenzjonijiet tal-Parti l-oħra, għas-self jew it-trasferiment fit-territorju tal-Parti l-oħra l-oġġetti speċifikati fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu.

6. Xejn f'dan il-Ftehim m'għandu jwaqqaf Parti milli timponi taxxi, sisa, dazji jew miżati fuq oġġetti mibjugħa lill-passiġġieri, għajr għall-konsum abbord, matul parti mis-servizz bl-ajru bejn żewġ punti ta' destinazzjoni fi ħdan it-territorju tagħha stess li fihom l-imbarkazzjoni u l-inżul ikunu awtorizzati.

Artikolu 10

It-Taxxi fuq l-Utent

1. Parti ma tistax timponi jew tippermetti li jkunu imposti fuq it-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra taxxi fuq l-utent li jkunu ogħla minn dawk imposti fuq it-trasportaturi bl-ajru tagħha stess li joperaw servizzi internazzjonali bl-ajru simili.

2. Taxxi miżjuda jew ġodda għandhom isiru biss wara li tkun saret konsultazzjoni adegwata bejn l-awtoritajiet kompetenti li jiċċarġjaw it-taxxi u t-trasportaturi bl-ajru ta' kull Parti. L-utenti għandhom jingħataw avviż raġonevoli dwar kwalunkwe proposti għall-bidliet f'dawn it-taxxi ta' l-utent biex huma jkunu jistgħu jesprimu l-fehma tagħhom qabel ma t-taxxi jidħlu fis-seħħ. Il-Partijiet għandhom ukoll iħeġġu l-iskambju ta' din l-informazzjoni skond kif ikun neċessarju sabiex ikun hemm valutazzjoni eżatta dwar ir-raġonevolezza ta', il-ġustifikazzjoni għal u t-tqassim tat-taxxi skond il-prinċipji ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 11

L-Ipprezzar

Il-prezzijiet għas-servizzi tat-trasport bl-ajru li jsiru skond dan il-Ftehim għandhom ikunu stabbiliti b'mod ħieles u m'għandhomx ikunu suġġetti għall-approvazzjoni, iżda dawn jistgħu jintalbu biex jiġu ffajljati għal skopijiet ta' informazzjoni biss. Il-prezzijiet li jiġu ċċarġjati għat-trasport fil-Komunità Ewropea kollha għandhom ikunu suġġetti għal-liġi tal-Komunità Ewropea.

Artikolu 12

L-Istatistika

L-awtoritajiet kompetenti ta' kull Parti għandhom ifornu lill-awtoritajiet kompetenti tal-Parti l-oħra, meta dawn jagħmlu talba, l-informazzjoni u l-istatistika relatata mat-traffiku li jsir mit-trasportaturi bl-ajru awtorizzati minn Parti waħda b'rabta mas-servizzi miftiehma lejn u mit-territorju tal-Parti l-oħra. Dawn iridu jkunu fl-istess forma ta' kif kienu tħejjew u ġew sottomessi mit-trasportaturi bl-ajru awtorizzati lill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti tagħhom. Kwalunkwe statistika oħra relatata mat-traffiku li l-awtoritajiet kompetenti ta' Parti waħda jistgħu jitolbu mill-awtoritajiet tal-Parti l-oħra għandha tkun suġġetta għal diskussjonijiet fil-Kumitat Konġunt, fuq talba li ssir minn kwalunkwe Parti.

TITOLU II

IL-KOOPERAZZJONI REGOLATORJA

Artikolu 13

Is-Sikurezza ta' l-avjazzjoni

1. Il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi mad-dispożizzjonijiet tal-leġiżlazzjoni dwar is-sikurezza ta' l-avjazzjoni tal-Komunità Ewropea li hija speċifikata fl-Anness 6.A, taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti hawn taħt.

2. Il-Partijiet għandhom jiżguraw li fejn ajruplan reġistrat f'Parti waħda jkun suspettat li mhux konformi ma' l-istandards internazzjonali dwar is-sikurezza ta' l-avjazzjoni stabbiliti skond il-Konvenzjoni u li jinżel f'ajruporti miftuħa għat-traffiku internazzjonali ta' l-ajru fit-territorju tal-Parti l-oħra, dan għandu jiġi suġġett għall-ispezzjonijiet tar-rampa li jsiru abbord jew madwar l-ajruplan mill-awtoritajiet kompetenti tal-Parti l-oħra. Dawn l-ispezzjonijiet isiru biex ikunu verifikati kemm il-validità tad-dokumenti ta' l-ajruplan u ta' l-ekwipaġġ kif ukoll il-kondizzjonijiet viżibbli ta' l-ajruplan u tat-tagħmir tiegħu.

3. Fi kwalunkwe żmien kull Parti tista' titlob li jsiru konsultazzjonijiet dwar l-istandards tas-sikurezza miżmuma mill-Parti l-oħra.

4. Xejn f'dan il-Ftehim m'għandu jiġi interpretat li qed jillimita l-awtorità ta' l-awtoritajiet kompetenti ta' Parti milli dawn jieħdu l-miżuri kollha xierqa u immedjati kull meta jkunu ċerti li ajruplan, prodott jew operat jista':

   a) jonqos milli jilħaq l-istandards minimi stabbiliti fil-Konvenzjoni jew fil-leġiżlazzjoni speċifikata fl-Anness 6.A, skond liema minn dawn ikunu jgħoddu, jew

   b) iwassal għal tħassib serju – stabbilit bl-ispezzjoni msemmija fil-paragrafu 2 – li l-ajruplan jew l-operat ta' l-ajruplan ma jkunx konformi ma' l-istandards minimi stabbiliti fil-Konvenzjoni jew fil-leġiżlazzjoni speċifikata fl-Anness 6.A, skond liema minn dawn ikunu jgħoddu, jew

   c) iwassal għal tħassib serju li jkun hemm nuqqas ta' żamma u ta' amministrazzjoni effettiva ta' l-istandards minimi stabbiliti fil-Konvenzjoni jew fil-leġiżlazzjoni speċifikata fl-Anness 6.A, skond liema minn dawn ikunu jgħoddu.

5. Meta l-awtoritajiet kompetenti ta' Parti waħda jieħdu azzjoni skond il-paragrafu 4, dawn għandhom jinfurmaw minnufih lill-awtoritajiet kompetenti tal-Parti l-oħra dwar it-teħid ta' dik l-azzjoni u jagħtu r-raġunijiet għal dan.

6. Meta l-miżuri meħuda bl-applikazzjoni tal-paragrafu 4 jissoktaw anke jekk il-bażi biex dawn jittieħdu ma tkunx għadha teżisti, kwalunkwe Parti tista' tirreferi din il-materja lill-Kumitat Konġunt.

7. Għall-għan ta' dan l-Artikolu, it-terminu "Awtoritajiet Kompetenti" ifisser l-aġenziji jew l-entitajiet tal-gvern identifikati fl-Anness 3. Kwalunkwe emenda fil-liġi nazzjonali fir-rigward ta' l-istat ta' l-awtoritajiet kompetenti għandha tiġi notifikata mill-Parti konċernata lill-Parti l-oħra.

Artikolu 14

Is-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni

1. Minħabba li l-assigurazzjoni tas-sikurezza għall-ajruplani ċivili, għall-passiġġieri u għall-ekwipaġġ tagħhom hija pre-rekwiżit fundamentali għall-operat tas-servizzi internazzjonali bl-ajru, il-Partijiet jaffermaw mill-ġdid l-obbligi reċiproċi tagħhom li jipprovdu għas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili kontra atti ta' interferenza illegali (u partikolarment l-obbligi tagħhom taħt il-Konvenzjoni ta' Chicago, il-Konvenzjoni dwar ir-Reati u Ċerti Atti Oħra li Jsiru Abbord l-Ajruplani, iffirmata f'Tokjo fl-14 ta' Settembru 1963, il-Konvenzjoni għat-Trażżin ta' Ħtif Illegali ta' Ajruplani, iffirmata f'The Hague fis-16 ta' Diċembru 1970, il-Konvenzjoni għat-Trażżin ta' Atti Illegali kontra s-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ċivili, iffirmata f'Montreal fit-23 ta' Settembru 1971, il-Protokoll għat-Trażżin ta' Atti Illegali ta' Vjolenza fl-Ajruporti li Jservu l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, iffirmata f'Montreal fl-24 ta' Frar 1988 u l-Konvenzjoni dwar l-Immarkar ta' Bombi tal-Plastik għal Għanijiet ta' Skoperta, iffimata f'Montreal fl-1 ta' Marzu 1991, bil-kondizzjoni li ż-żewġ Partijiet kontraenti jkunu firmatarji għal dawn il-konvenzjonijiet kif ukoll għall-konvenzjonijiet u l-protokolli l-oħra kollha li jikkonċernaw is-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili u li tagħhom iż-żewġ Partijiet ikunu membri).

2. Fuq talba, il-Partijiet għandhom jipprovdu l-għajnuna kollha meħtieġa lil xulxin biex ikunu evitati atti ta' ħtif illegali ta' ajruplani ċivili u atti illegali oħrajn kontra s-sikurezza ta' dawn l-ajruplani, il-passiġġieri u l-ekwipaġġ tagħhom, l-ajruporti u l-faċilitajiet tan-navigazzjoni fl-ajru, u kwalunkwe theddida oħra li jista' jkun hemm għas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ċivili.

3. Fir-relazzjonijiet reċiproċi tagħhom, il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi ma' l-Istandards tas-sikurezza ta' l-avjazzjoni u, sakemm din tkun applikata minnhom, mal-Prattika Rakkomandata stabbilita mill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili u li tidher bħala Anness għall-Konvenzjoni ta' Chicago, sakemm dawn id-dispożizzjonijiet ta' sikurezza jkunu jgħoddu għall-Partijiet. Iż-żewġ Partijiet għandhom jitolbu lill-operaturi ta' l-ajruplani tar-reġistru tagħhom, lill-operaturi li jkollhom il-post prinċipali tan-negozju tagħhom jew ir-residenza permanenti fit-territorju tagħhom u lill-operaturi ta' l-ajruporti fit-territorju tagħhom, biex ikunu konformi ma' dawn id-dispożizzjonijiet ta' sigurtà ta' l-avjazzjoni.

4. Kull Parti għandha tiżgura li fit-territorju tagħha jittieħdu miżuri effettivi biex ikunu mħarsa l-ajruplani, biex ikunu eżaminati l-passiġġieri u l-oġġetti li dawn iġorru magħhom, u biex isiru l-verifiki xierqa fuq l-ekwipaġġ, il-merkanzija (inklużi l-bagalji li jkun hemm fl-istiva) u l-provvisti ta' l-ajruplan qabel ma u waqt li dawn jitilgħu jew jitgħabbew abbord. Kull Parti għandha tiżgura wkoll li dawk il-miżuri jkunu aġġustati għal każiiet fejn jista' jkun hemm livell ogħla ta' theddid. Kull Parti taqbel li t-trasportaturi bl-ajru tagħha jistgħu jkunu mitluba josservaw id-dispożizzjonijiet tas-sigurtà ta' l-avjazzjoni msemmija fil-paragrafu (3) li jkunu meħtieġa mill-Parti l-oħra għad-dħul fi, għat-tluq minn, jew waqt li ajruplan ikun fit-territorju ta' dik il-Parti l-oħra. Kull meta ssir talba minn Parti biex jittieħdu miżuri speċjali ta' sigurtà li jkunu jilqgħu għal theddida partikolari, il-Parti l-oħra għandha taġixxi b'mod pożittiv.

5. Meta jiġri inċident jew meta jkun hemm theddida ta' inċident ta' ħtif illegali ta' ajruplan ċivili jew atti illegali oħrajn kontra s-sikurezza ta' dak l-ajruplan, tal-passiġġieri u ta' l-ekwipaġġ tiegħu, ta' l-ajruporti jew tal-faċilitajiet tan-navigazzjoni fl-ajru, il-Partijiet għandhom jgħinu lil xulxin billi jiffaċilitaw il-komunikazzjonijiet u miżuri xierqa oħra bl-għan li jtemmu malajr u bla periklu tali inċident jew it-theddida ta' tali inċident.

6. Meta Parti jkollha raġunijiet biżżejjed biex temmen li l-Parti l-oħra ma tkunx segwiet id-dispożizzjonijiet tas-sigurtà ta' l-avjazzjoni ta' dan l-Artikolu, dik il-Parti tista' titlob li jsiru konsultazzjonijiet immedjati mal-Parti l-oħra.

7. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 4 (Ir-Revoka ta' l-Awtorizzazzjonijiet) ta' dan il-Ftehim, in-nuqqas li jintlaħaq ftehim sodisfaċenti fi żmien ħmistax (15)-il ġurnata mid-data ta' din it-talba, għandu jwassal biex l-awtorizzazzjoni ta' l-operat jew il-permessi tekniċi tat-trasportaturi bl-ajru taż-żewġ Partijiet jew jiġu rtirati jew revokati jew limitati jew li inkella fuqhom jiġu imposti ċerti kondizzjonijiet.

8. F'każ ta' theddida immedjata jew straordinarja, Parti tista' tieħu azzjoni ad interim qabel ma jiskadi l-perjodu ta' ħmistax(15)-il ġurnata.

9. Kwalunkwe azzjoni li tittieħed skond il-paragrafu 7 ta' hawn fuq għandha titwaqqaf hekk kif il-Parti l-oħra tikkonforma ruħha mad-dispożizzjonijiet ta' dan l-Artikolu.

Artikolu 15

L-Immaniġġjar tat-Traffiku ta' l-Ajru

1. Il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi mad-dispożizzjonijiet tal-leġiżlazzjoni speċifikata fl-Anness 6.B, taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti hawn taħt.

2. Il-Partijiet jintrabtu bl-ogħla grad ta' kooperazzjoni fil-qasam ta' l-immaniġġjar tat-traffiku ta' l-ajru, bil-ħsieb li jestendu l-Ajru Uniku Ewropew għall-Marokk sabiex isaħħu l-istandards preżenti tas-sikurezza u l-effiċjenza ġenerali għall-istandards ġenerali tat-traffiku ta' l-ajru fl-Ewropa, sabiex jisfruttaw il-kapaċitajiet u sabiex inaqqsu d-dewmien.

3. Bil-ħsieb li jħaffu l-applikazzjoni tal-leġiżlazzjoni ta' l-Ajru Uniku Ewropew fit-territorji tagħhom:

a) il-Marokk għandu jieħu l-miżuri meħtieġa biex jaġġusta l-istrutturi istituzzjonali tiegħu ta' l-immaniġġjar tat-traffiku bl-ajru għall-Ajru Uniku Ewropew, b'mod partikolari billi jistabbilixxi entitajiet nazzjonali rilevanti ta' sorveljanza li jkunu għall-inqas joperaw b'mod indipendenti mill-fornituri tas-servizz ta' l-immaniġġjar tat-traffiku bl-ajru; u

b) il-Komunità Ewropea għandha ssieħeb lill-Marokk ma' l-inizjattivi rilevanti ta' l-operat fl-oqsma tas-servizzi tan-navigazzjoni bl-ajru, ta' l-ispazju ta' l-arja u ta' l-interoperabilità li joriġinaw mill-Ajru Uniku Ewropew, b'mod partikolari permezz ta' l-involviment bikri ta' l-isforzi tal-Marokk biex jistabbilixxi taqsimiet funzjonali ta' spazju ta' l-arja, jew permezz tal-koordinazzjoni xierqa tas-SESAR.

Artikolu 16

L-Ambjent

1. Il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità li tikkonċerna t-trasport bl-ajru u li hija speċifikata fl-Anness 6.C, taħt il-kondizzjonijiet stabbiliti hawn taħt.

2. Xejn f'dan il-Ftehim m'għandu jitqies li qed jillimita l-awtorità ta' l-awtoritajiet kompetenti ta' Parti biex dawn jieħdu l-miżuri xierqa kollha sabiex jevitaw jew inkella jindirizzaw l-impatti ambjentali tat-trasport internazzjonali bl-ajru li jkun sar taħt dan il-Ftehim, bil-kondizzjoni li dawn il-miżuri jkunu jgħoddu mingħajr distinzjoni ta' nazzjonalità.

Artikolu 17

Il-Ħarsien tal-Konsumatur

Il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità li tikkonċerna t-trasport bl-ajru u li hija speċifikata fl-Anness 6.D.

Artikolu 18

Sistemi ta' Riservazzjoni kompjuterizzata

Il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità li tikkonċerna t-trasport bl-ajru u li hija speċifikata fl-Anness 6.E.

Artikolu 19

Aspetti Soċjali

Il-Partijiet għandhom jaġixxu b'mod konformi mal-leġiżlazzjoni tal-Komunità li tikkonċerna t-trasport bl-ajru u li hija speċifikata fl-Anness 6.F.

TITOLU III

ID-DISPOŻIZZJONIJIET ISTITUZZJONALI

Artikolu 20

L-Interpretazzjoni u l-Infurzar

1. Il-Partijiet għandhom jieħdu l-miżuri xierqa kollha, kemm jekk ikunu ġenerali jew partikolari, sabiex jiżguraw li r-rabtiet li joriġinaw minn dan il-Ftehim ikunu milħuqa. L-istess Partijiet għandhom jevitaw kwalunkwe miżuri li jipperikolaw b'xi mod il-ksib ta' l-għanijiet ta' dan il-Ftehim.

2. Kull Parti għandha tkun responsabbli fit-territorju tagħha stess biex tinforza b'mod xieraq dan il-Ftehim u, partikolarment, ir-regolamenti u d-direttivi relatati mat-trasport bl-ajru li huma elenkati fl-Anness 6.

3. Kull Parti għandha tagħti lill-Parti l-oħra l-informazzjoni u l-għajnuna kollha meħtieġa fil-każ ta' investigazzjonijiet dwar ksur possibbli ta' regolamenti li dik il-Parti l-oħra tkun qed twettaq taħt il-kompetenzi rispettivi tagħha, kif kontemplat f'dan il-Ftehim.

4. Kull meta l-Partijiet jaġixxu taħt is-setgħat mogħtija lilhom b'dan il-Ftehim fuq materji li jkunu ta' interess għall-Parti l-oħra u li jkunu jikkonċernaw lill-awtoritajiet jew lill-intrapriżi tal-Parti l-oħra, l-awtoritajiet kompetenti tal-Parti l-oħra għandhom ikunu informati sew u mogħtija l-opportunità biex jikkummentaw qabel ma tittieħed deċiżjoni finali.

Artikolu 21

Il-Kumitat Konġunt

1. Hawnhekk qed jiġi stabbilit kumitat li huwa magħmul mir-rappreżentanti tal-Partijiet (minn hawn 'il quddiem imsejjaħ il-Kumitat Konġunt). Dan se jkun responsabbli mill-amministrazzjoni ta' dan il-Ftehim u għandu jiżgura l-implimentazzjoni xierqa tiegħu. Għal dan il-għan, dan għandu jagħmel rakkomandazzjonijiet u jieħu deċiżjonijiet fil-każijiet imsemmija f'dan il-Ftehim.

2. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandhom jiġu adottati b'mod konġunt u jkunu jorbtu lill-Partijiet. Il-Partijiet għandhom iqegħduhom fis-seħħ skond ir-regoli proprji tagħhom.

3. Il-Kumitat Konġunt għandu jiltaqa' hekk kif u meta jkun meħtieġ u mill-inqas darba fis-sena. Kull Parti tista' tagħmel talba biex issir laqgħa.

4. Parti tista' wkoll tagħmel talba biex jiltaqa' l-Kumitat Konġunt biex ifittex soluzzjoni għal kwalunkwe kwistjoni li tkun tikkonċerna l-interpretazzjoni jew l-applikazzjoni ta' dan il-Ftehim. Din il-laqgħa għandha tibda fl-eqreb data possibbli, iżda sa mhux aktar tard minn xahrejn mid-data li fiha tkun riċevuta t-talba, sakemm ma jkunx miftiehem mod ieħor.

5. Għall-finijiet ta' l-implimentazzjoni xierqa ta' dan il-Ftehim, il-Partijiet għandhom ipartu l-informazzjoni u, fuq talba li ssir minn kwalunkwe waħda mill-Partijiet, iwettqu l-konsultazzjonijiet fi ħdan il-Kumitat Konġunt.

6. Il-Kumitat Konġunt għandu jadotta, b'deċiżjoni, ir-regoli ta' proċedura tiegħu.

7. Jekk, skond waħda mill-Partijiet, id-deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt ma tkunx implimentata kif xieraq mill-Parti l-oħra, ta' l-ewwel tista' titlob li l-kwistjoni tiġi diskussa mill-Kumitat Konġunt. Jekk il-Kumitat Konġunt ma jkunx jista' jsolvi l-kwistjoni fi żmien xahrejn minn mindu tkun saret it-talba, il-Parti li tkun għamlet it-talba tista', skond l-Artikolu 23, tieħu miżuri temporanji ta' salvagwardja li jkunu xierqa.

8. Id-deċiżjonijiet tal-Kumitat Konġunt għandhom juru d-data ta' meta dawn iridu jiġi implimentati fil-Partijiet kif ukoll kwalunkwe informazzjoni oħra li tista' tikkonċerna lill-operaturi ekonomiċi.

9. Mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 2, jekk il-Kumitat Konġunt ma jiħux deċiżjoni fuq kwistjoni li tkun ġiet referuta lilu fi żmien sitt xhur mid-data tat-talba, il-Partijiet jistgħu, skond l-Artikolu 23, jieħdu miżuri temporanji ta' salvagwardja li jkunu xierqa.

10. Il-Kumitat Konġunt għandu jistħarreġ kwistjonijiet relatati ma' investimenti bilaterali ta' parteċipazzjoni maġġoritarja jew ma' bidliet fil-kontroll effettiv tat-trasportaturi bl-ajru tal-Partijiet.

11. Il-Kumitat Konġunt għandu jiżviluppa wkoll il-kooperazzjoni billi:

    (a) ikattar skambji ta' livell espert dwar inizjattivi u żviluppi leġislattivi jew regolatorji ġodda, inkluż fl-oqsma tas-sikurezza, tas-sigurtà, ta' l-ambjent, ta' l-infrastruttura ta' l-avjazzjoni (inklużi slots) u tal-ħarsien tal-konsumatur;

    (b) jeżamina regolarment l-effetti soċjali tal-Ftehim skond il-mod kif dan ikun qed jiġi implimentat, l-aktar fil-qasam ta' l-impjiegi, u billi jiżviluppa reazzjonijiet xierqa għal problemi li jinstab li huma leġittimi;

    (c) iqis oqsma potenzjali biex dan il-Ftehim ikun żviluppat b'mod ulterjuri, inkluż ir-rakkomandazzjoni ta' emendi għall-Ftehim.

Artikolu 22

Ir-Riżoluzzjoni ta' Kwistjoni u l-Arbitraġġ

1. Kull waħda mill-Partijiet tista' tirreferi lill-Kumitat Konġunt kwalunkwe kwistjoni li tkun tikkonċerna l-applikazzjoni jew l-interpretazzjoni ta' dan il-Ftehim, liema kwistjoni ma tkunx issolviet skond l-Artikolu 21. Għall-għanijiet ta' dan l-Artikolu, il-Kunsill ta' Assoċjazzjoni stabbilit taħt il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni għandu jaġixxi bħala Kumitat Konġunt.

2. Il-Kumitat Konġunt jista' jirrisolvi l-kwistjoni permezz ta' deċiżjoni.

3. Il-Partijiet għandhom jieħdu l-miżuri meħtieġa biex jimplimentaw id-deċiżjoni msemmija fil-paragrafu 2.

4. Jekk ma jkunx possibbli li l-kwistjoni tissolva skond il-paragrafu 2, il-kwistjoni għandha, fuq talba li ssir minn waħda mill-Partijiet, titressaq quddiem bord ta' arbitraġġ li jkun magħmul minn tliet arbitri skond il-proċedura stabbilita hawn taħt:

   a) kull Parti għandha taħtar arbitru fi żmien sittin (60) jum mid-data li fiha l-qorti ta' l-arbitraġġ indirizzata mill-Parti l-oħra b'mezzi diplomatiċi tkun irċeviet in-notifika għat-talba ta' l-arbitraġġ; it-tielet arbitru għandu jinħatar fi żmien sittin (60) jum ieħor. Jekk waħda mill-Partijiet ma tkunx ħatret arbitru fiż-żmien miftiehem, jew jekk it-tielet arbitru ma jinħatarx fiż-żmien miftiehem, kull Parti tista' titlob lill-President tal-Kunsill ta' l-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili biex jaħtar arbitru jew arbitri, skond liema minn dawn tkun tgħodd;

   b) it-tielet arbitru li jinħatar taħt it-termini tal-paragrafu a) ta' hawn fuq għandu jkun ċittadin ta' Stat terz u għandu jaġixxi bħala l-President tal-qorti ta' l-arbitraġġ;

   c) il-qorti ta' l-arbitraġġ għandha taqbel dwar ir-regoli ta' proċedura tagħha; u

   d) suġġett għad-deċiżjoni finali tal-qorti ta' l-arbitraġġ, l-ispejjeż inizjali ta' l-arbitraġġ għandhom jinqasmu b'mod ugwali bejn il-Partijiet.

5. Kwalunkwe deċiżjoni proviżorja jew finali tal-qorti ta' l-arbitraġġ għandha torbot lill-Partijiet.

6. Jekk waħda mill-Partijiet ma taġixxix skond id-deċiżjoni tal-qorti ta' l-arbitraġġ li tkun ittieħdet skond it-termini ta' dan l-Artikolu fi żmien tletin (30) ġurnata min-notifika tad-deċiżjoni msemmija fuq, il-Parti l-oħra tista', sakemm idum għaddej dan in-nuqqas, tillimita, tissospendi jew tirrevoka d-drittijiet jew il-privileġġi li din tkun tat taħt it-termini ta' dan il-Ftehim lill-Parti li tkun qed tonqos.

Artikolu 23

Miżuri ta' Salvagwardja

1. Il-Partijiet għandhom jieħdu kwalunkwe miżura ġenerali jew speċifika meħtieġa biex iwettqu l-obbligi tagħhom taħt dan il-Ftehim. Dawn għandhom jaraw li l-għanijiet stabbiliti f'dan il-Ftehim ikunu ntlaħqu.

2. Jekk waħda mill-Partijiet tqis li l-Parti l-oħra tkun naqset milli twettaq xi obbligu taħt dan il-Ftehim, din tista' tieħu l-miżuri li jkunu xierqa. Il-miżuri ta' salvagwardja għandhom ikunu limitati, fir-rigward ta' l-ambitu u ż-żmien tagħhom, għal dak li huwa strettament meħtieġ sabiex titranġa s-sitwazzjoni jew sabiex jinżamm il-bilanċ ta' dan il-Ftehim. Għandha tingħata prijorità għal dawk il-miżuri li jfixklu l-inqas it-tħaddim ta' dan il-Ftehim.

3. Kwalunwe Parti li tkun qed tikkonsidra li tieħu miżuri ta' salvagwardja għandha tavża lill-Partijiet l-oħra permezz tal-Kumitat Konġunt u għandha tforni l-informazzjoni rilevanti kollha.

4. Il-Partijiet għandhom jikkonsultaw minnufih lill-Kumitat Konġunt bil-għan li tinstab soluzzjoni aċċettabbli għal kulħadd.

5. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 3(d), l-Artikolu 4(d) u l-Artikoli 13 u 14, il-Parti konċernata ma tistax tieħu miżuri ta' salvagwardja qabel ma jkun għadda xahar mid-data tan-notifika taħt il-paragrafu 1, sakemm il-proċedura ta' konsultazzjoni taħt il-paragrafu 2 ma tkunux intemmet qabel ma jiskadi l-limitu ta' żmien dikjarat.

6. Il-Parti konċernata għandha, mingħajr dewmien, tavża lill-Kumitat Konġunt dwar il-miżuri meħuda u għandha tforni l-informazzjoni rilevanti kollha.

7. Kwalunkwe azzjoni li tkun ittieħdet taħt it-termini ta' l-Artikolu preżenti għandha tiġi sospiża hekk kif il-Parti li jkollha t-tort tkun issodisfat id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 24

L-Estensjoni Ġeografika tal-Ftehim

Il-Partijiet, għalkemm jirrikonoxxu n-natura bilaterali ta' dan il-Ftehim, jinnotaw li dan jaqa' fi ħdan l-ambitu tas-sħubija Ewro-Mediterranja kontemplata fid-dikjarazzjoni ta' Barċellona tat-28 ta' Novembru 1995. Il-Partijiet qed jintrabtu li jkomplu bi djalogu kontinwu sabiex jiżguraw il-koerenza ta' dan il-Ftehim mal-proċess ta' Barċellona, u partikolarment fir-rigward tal-possibilità ta' emendi miftiehma reċiprokament biex jiġu kkunsidrati ftehimiet simili dwar it-trasport bl-ajru.

Artikolu 25

Ir-Relazzjoni ma' Ftehimiet Oħrajn

1. Id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim qed jieħdu post id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ftehimiet bilaterali li jeżistu bejn il-Marokk u l-Istati Membri. Madankollu, id-drittijiet tat-traffiku eżistenti li joriġinaw minn dawn il-ftehimiet bilaterali u li mhumiex koperti taħt dan il-Ftehim, jistgħu jkomplu jiġu eżerċitati, bil-kondizzjoni li ma jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni bejn l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea u ċ-ċittadini tagħhom.

2. Jekk il-Partijiet isiru firmatarji ta' xi ftehim multilaterali, jew japprovaw deċiżjoni adottata mill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili jew minn xi organizzazzjoni internazzjonali oħra li tindirizza materji koperti b'dan il-Ftehim, dawn għandhom jikkonsultaw ruħhom fil-Kumitat Konġunt biex ikun stabbilit jekk dan il-Ftehim għandux jiġi rivedut ħalli jiġu kkunsidrati dawn l-iżviluppi.

3. Dan il-Ftehim huwa mingħajr preġudizzju għal kwalunkwe deċiżjoni miż-żewġ Partijiet biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet li l-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili tista' tagħmel fil-futur. Il-Partijiet m'għandhomx jikkwotaw dan il-Ftehim, jew xi parti minnu, bħala l-bażi biex fl-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili jopponu strateġiji politiċi alternattivi dwar kwalunkwe materja koperta b'dan il-Ftehim.

Artikolu 26

L-Emendi

1. Jekk waħda mill-Partijiet tkun tixtieq tirrevedi d-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, għandha tavża b'dan lill-Kumitat Konġunt. L-emenda miftiehma għal dan il-Ftehim għandha tidħol fis-seħħ wara li jkunu tlestew il-proċeduri interni rispettivi.

2. Il-Kumitat Konġunt jista', fuq proposta li ssir minn waħda mill-Partijiet u skond dan l-Artikolu, jiddeċiedi li jimmodifika l-Annessi għal dan il-Ftehim.

3. Dan il-Ftehim għandu jkun mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' kull Parti, suġġetta għall-konformità mal-prinċipju ta' non-diskriminazzjoni u mad-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim, li tadotta b'mod unilaterali leġiżlazzjoni ġdida jew li temenda l-leġiżlazzjoni eżistenti tagħha fil-qasam tat-trasport bl-ajru jew ta' qasam assoċjat li jissemma' fl-Anness 6, b'rabta mal-prinċipju ta' non-diskriminazzjoni u skond id-dispożizzjonijiet ta' dan il-Ftehim.

4. Hekk kif il-leġiżlazzjoni l-ġdida tkun qed titfassal minn waħda mill-Partijiet, din għandha tinforma u tikkonsulta kemm jista' jkun mill-qrib lill-Parti l-oħra. Fuq talba li ssir minn waħda mill-Partijiet, fi ħdan il-Kumitat Konġunt jista' jsir skambju preliminari ta' ideat.

5. Hekk kif Parti tkun adottat leġiżlazzjoni ġdida jew emenda għal-leġiżlazzjoni tagħha fil-qasam tat-trasport bl-ajru jew f'qasam assoċjat li jissemma' fl-Anness 6, din għandha tinforma lill-Parti l-oħra sa mhux aktar tard minn tletin jum wara l-adozzjoni tagħha. Fuq talba li ssir minn kwalunkwe Parti, il-Kumitat Konġunt għandu, fi żmien sittin jum minn mindu tkun saret dik it-talba, iwettaq skambju ta' ideat fuq l-implikazzjonijiet li din il-leġiżlazzjoni jew l-emenda l-ġdida jista' jkollha fuq it-tħaddim xieraq ta' dan il-Ftehim.

6. Il-Kumitat Konġunt:

a) jadotta deċiżjoni li tirrevedi l-Anness 6 ta' dan il-Ftehim biex jintegra fih, jekk ikun meħtieġ fuq il-bażi ta' reċiproċità, il-leġiżlazzjoni jew l-emenda l-ġdida konċernata;

b) jadotta deċiżjoni fis-sens li l-leġislazzjoni jew l-emenda l-ġdida konċernata għandha titqies bħala konformi ma' dan il-Ftehim; jew

c) jiddeċiedi dwar kwalunkwe miżura oħra, li għandha tkun adottata fi ħdan perjodu raġonevoli ta' żmien, biex ikun salvagwardjat it-tħaddim xieraq ta' dan il-Ftehim.

Artikolu 27

Tmiem

1. Dan il-Ftehim huwa għal perjodu illimitat.

2. Kull waħda mill-Partijiet tista', f'kull żmien, tibgħat avviż bil-miktub b'mezzi diplomatiċi lill-Parti l-oħra dwar id-deċiżjoni tagħha li ttemm dan il-Ftehim. Dan l-avviż għandu jintbagħat b'mod simultanju lill-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili. Dan il-Ftehim għandu jintemm tnax-il xahar wara li l-Parti l-oħra tkun irċeviet l-avviż, sakemm l-avviż tat-terminazzjoni ma jiġix irtirat qabel ma jintemm dan il-perjodu.

3. Dan il-Ftehim għandu jieqaf milli jibqa' fis-seħħ jew għandu jkun sospiż jekk il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni ma jibqax fis-seħħ jew jekk jiġi sospiż rispettivament.

Artikolu 28

Ir-Reġistrazzjoni ma' l-ICAO

Dan il-Ftehim u l-emendi kollha għalih għandhom ikunu reġistrati ma' l-Organizzazzjoni Internazzjonali ta' l-Avjazzjoni Ċivili.

Artikolu 29

Id-Dħul fis-Seħħ

Dan il-Ftehim għandu jkun applikat b'mod proviżorju mid-data ta' l-iffirmar u għandu jidħol fis-seħħ wara li ż-żewġ Partijiet ikunu wettqu l-proċeduri interni neċessarji li huma meħtieġa għad-dħul fis-seħħ tiegħu.

BĦALA XHIEDA TA' DAN il-firmatarji t'hawn taħt, waqt li huma awtorizzati kif xieraq, iffirmaw dan il-Ftehim.

MAGĦMUL fi _____, fi _____ ta'_____, 20__, f'[żewġ kopji], bl-Għarbi u bil-lingwi _____, b'kull test ikun ugwalment awtentiku

GĦAR-RENJU TAL-MAROKK GĦALL-KOMUNITÀ EWROPEA

ANNESS 1

Is-Servizzi Miftiehma u r-Rotot Speċifikati

1. Dan l-Anness huwa suġġett għad-dispożizzjonijiet tranżitorji elenkati fl-Anness 4 ta' dan il-Ftehim.

2. Kull Parti tagħti lit-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra d-drittijiet biex dawn joperaw servizzi bl-ajru fuq ir-rotot speċifikati hawn taħt:

   a) għat-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità Ewropea:

   Punti ta' destinazzjoni fil-Komunità Ewropea – punt ta' destinazzjoni wieħed jew aktar fil-Marokk – punti ta' destinazzjoni lil hinn,

   b) għat-trasportaturi bl-ajru tal-Marokk:

   Punti ta' destinazzjoni fil-Marokk – punt ta' destinazzjoni wieħed jew aktar fil-Komunità Ewropea,

3. It-trasportaturi bl-ajru tal-Marokk huma awtorizzati li jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku mniżżla fl-Artikolu 2 ta' dan il-Ftehim bejn iktar minn punt ta' destinazzjoni wieħed li jkun jinstab fit-territorju tal-Komunità, bil-kondizzjoni li dawn is-servizzi joriġinaw jew jintemmu fit-territorju tal-Marokk.

   It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità huma awtorizzati li jeżerċitaw id-drittijiet tat-traffiku mniżżla fl-Artikolu 2 ta' dan il-Ftehim bejn il-Marokk u punti ta' destinazzjoni li jkunu jinstabu lil hinn, bil-kondizzjoni li dawn is-servizzi joriġinaw jew jintemmu fit-territorju tal-Komunità u li, fir-rigward tas-servizzi tal-passiġġieri, dawn il-punti ta' destinazzjoni jkunu jinstabu fil-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat.

   It-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità Ewropea huma awtorizzati, għas-servizzi lejn il-/mill-Marokk, li jservu aktar minn punt ta' destinazzjoni wieħed fuq l-istess servizz (ko-terminalizzazzjoni) u li jeżerċitaw id-dritt li jieqfu bejn dawn il-punti ta' destinazzjoni.

   Il-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat huma: l-Alġerija, l-Armenja, l-Awtorità Palestinjana, l-Ażerbajġan, il-Belarus, l-Eġittu, il-Ġeorġja, l-Iżrael, il-Ġordan, il-Libanu, il-Libja, il-Moldova, il-Marokk, is-Sirja, it-Tuneżija u l-Ukraina. Il-punti ta' destinazzjoni li jinstabu fil-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat jistgħu jintużaw ukoll bħala punti ta' destinazzjoni intermedji.

4. Ir-rotot speċifikati jistgħu jkunu operati fiż-żewġ direzzjonijiet. Kull punt tar-rotot speċifikati, kemm jekk ikun intermedju jew lil hinn, jista', skond id-diskrezzjoni ta' kull intrapriża, ikun eskluż minn uħud jew anke mis-servizzi kollha, bil-kondizzjoni li għat-trasportaturi bl-ajru tal-Marokk is-servizz ikun joriġina jew jintemm fit-territorju tal-Marokk, jew li għat-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità Ewropea dan ikun joriġina jew jintemm fit-territorju ta' Stat Membru tal-Komunità Ewropea.

5. Kull Parti għandha tippermetti lil kull trasportatur bl-ajru li jistabbilixxi l-frekwenza u l-kapaċità tat-trasport internazzjonali bl-ajru li dan ikun joffri. Dawn għandhom ikunu bbażati fuq konsiderazzjonijiet kummerċjali li jkun hemm fis-suq. B'mod konsistenti ma' dan id-dritt, l-ebda Parti m'għandha tillimita b'mod unilaterali l-volum tat-traffiku, il-frekwenza jew ir-regolarità tas-servizz, jew it-tip jew tipi ta' ajruplani li jitħaddmu mit-trasportaturi bl-ajru tal-Parti l-oħra, ħlief għal raġunijiet ta' dwana, tekniċi, ta' l-operat, ambjentali jew tal-ħarsien tas-saħħa.

6. Fil-punti tar-rotot speċifikati kollha, kull trasportatur bl-ajru jista' jwettaq ħidmiet ta' trasport internazzjonali bl-ajru mingħajr limitu fir-rigward ta' bdil fit-tip ta' l-ajruplan li dan ikun qed jopera.

7. Biex ikunu sfruttati d-drittijiet previsti f'dan il-Ftehim, il-kiri ta' l-ekwipaġġ (wet-leasing) ta' ajruplan ta' linja ta' l-ajru ta' pajjiż terz minn trasportatur bl-ajru Marokkin jew ta' ajruplan ta' l-ajru ta' pajjiż terz għajr dawk imsemmija fl-Anness 5 minn trasportatur bl-ajru tal-Komunità Ewropea, għandu jkun wieħed eċċezzjonali jew temporanju. Dan għandu jkollu l-approvazzjoni minn qabel ta' l-awtorità li tkun ħarġet il-liċenzja lit-trasportatur bl-ajru li qed jikri kif ukoll ta' l-awtorità kompetenti tal-Parti l-oħra.

ANNESS 2

Ftehimiet bilaterali bejn il-Marokk u l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea

Kif spjegat fl-Artikolu 25 ta' dan il-Ftehim, id-dispożizzjonijiet rilevanti tal-ftehimiet bilaterali li ġejjin dwar it-trasport bl-ajru bejn il-Marokk u l-Istati Membri għandhom jinbidlu b'dan il-Ftehim:

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Renju tal-Belġju u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk**, magħmul f'Rabat fl-20 ta' Jannar 1958;

Imsaħħaħ bl-Iskambju ta' Noti ta' l-20 ta' Jannar 1958;

Emendat l-aħħar bil-Memorandum ta' Ftehim li sar f'Rabat fil-11 ta' Ġunju 2002;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika Soċjalista taċ-Ċekoslovakkja u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk**, magħmul f'Rabat fit-8 ta' Mejju 1961, li fir-rigward tiegħu r-Repubblika Ċeka kienet għamlet dikjarazzjoni ta' suċċessjoni;

– Il-Ftehim ta' Servizzi bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Renju tad-Danimarka u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk**, magħmul f'Rabat fl-14 ta' Novembru 1977;

Imsaħħaħ bl-Iskambju ta' Noti ta' l-14 ta' Novembru 1977;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **ir-Repubblika Federali tal-Ġermanja u r-Renju tal-Marokk**, magħmul f'Bonn fit-12 ta' Ottubru 1961;

Emendat bil-Memorandum ta' Ftehim li sar f'Bonn fit-12 ta' Diċembru 1991;

Emendat bl-Iskambju ta' Noti tad-9 ta' April 1997 u tas-16 ta' Frar 1998;

Emendat l-aħħar bil-Memorandum ta' Ftehim magħmul f'Rabat fil-15 ta' Lulju 1998;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika Ellenika u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f'Ateni fis-6 ta' Ottubru 1998;

Li għandu jinqara flimkien mal-Memorandum ta' Ftehim li sar f'Ateni fis-6 ta' Ottubru 1998;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Renju ta' Spanja u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f'Madrid fis-7 ta' Lulju 1970;

Imsaħħaħ l-aħħar bl-Iskambju ta' Ittri tat-12 ta' Awissu 2003 u tal-25 ta' Awissu 2003;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika Franċiża u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk**, magħmul f'Rabat fil-25 ta' Frar 1957;

Emendat bl-Iskambju ta' Ittri tat-22 ta' Marzu 1961;

Emendat bil-Minuti Approvati tat-2 u tal-5 ta' Diċembru 1968;

Emendat bil-Memorandum ta' Konsultazzjonijiet tas-17 u tat-18 ta' Mejju 1976;

Emendat bil-Memorandum ta' Konsultazzjonijiet tal-15 ta' Marzu 1977;

Emendat l-aħħar bil-Memorandum ta' Konsultazzjonijiet tat-22 u tat-23 ta' Marzu 1984 u bl-Iskambju ta' Ittri ta' l-14 ta' Marzu 1984;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika Taljana u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk** magħmul f'Ruma fit-8 ta' Lulju 1967;

Emendat bil-Memorandum ta' Ftehim li sar f'Ruma fit-13 ta' Lulju 2000;

Emendat l-aħħar bl-Iskambju ta' Noti tas-17 ta' Ottubru 2001 u tat-3 ta' Jannar 2002;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika tal-Latvja u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** li sar f'Varsavja fid-19 ta' Mejju 1999;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tal-Gran Dukat tal-Lussemburgu u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk**, magħmul f'Bonn fil-5 ta' Lulju 1961;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **ir-Repubblika Popolari ta' l-Ungerija u r-Renju tal-Marokk** magħmul f'Rabat fil-21 ta' Marzu 1967;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika ta' Malta u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk** magħmul f'Rabat fis-26 ta' Mejju 1983;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tal-Maestà Tagħha r-Reġina ta' l-Olanda u l-Gvern tal-Maestà Tiegħu r-Re tal-Marokk** magħmul f'Rabat fl-20 ta' Mejju 1959;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern Federali ta' l-Awstrija u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f'Rabat fis-27 ta' Frar 2002;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Repubblika Popolari tal-Polonja u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f'Rabat fid-29 ta' Novembru 1969;

– Il-Ftehim ta' Trasport bl-Ajru bejn **il-Portugall u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f'Rabat fit-3 ta' April 1958;

Imsaħħaħ bil-Minuti li ttieħdu f'Liżbona fid-19 ta' Diċembru 1975;

Imsaħħaħ l-aħħar bil-Minuti li ttieħdu f'Liżbona fis-17 ta' Novembru 2003;

– Il-Ftehim ta’ Trasport bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Renju ta’ l-Iżvezja u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f’Rabat fl-14 ta’ Novembru 1977;

– Imsaħħaħ bl-Iskambju ta’ Noti ta’ l-14 ta’ Novembru 1977;

– Il-Ftehim ta’ Servizzi bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Renju Unit tal-Gran Brittanja u l-Irlanda ta’ Fuq u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** magħmul f’Londra fit-22 ta’ Ottubru 1965;

Emendat bl-Iskambju ta’ Noti ta’ l-10 u ta’ l-14 ta’ Ottubru 1968;

Emendat bil-Minuti li ttieħdu f’Londra fl-14 ta’ Marzu 1997;

Emendat l-aħħar bil-Minuti li ttieħdu f’Rabat fis-17 ta’ Ottubru 1997;

Il-Ftehimiet ta’ servizzi bl-ajru u arranġamenti oħra mibdija jew iffirmati bejn ir-Renju tal-Marokk u l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea li, fid-data ta’ l-iffirmar ta’ dan il-Ftehim, għadhom ma daħlux fis-seħħ u mhumiex qed jiġu applikati b’mod proviżorju

– Il-Ftehim ta’ Servizzi bl-Ajru bejn **il-Gvern tar-Renju ta’ l-Olanda u l-Gvern tar-Renju tal-Marokk** kif mehmuż, bħala l-Anness 1, mal-Memorandum ta’ Ftehim li sar f’The Hague fl-20 ta’ Ġunju 2001.

ANNESS 3

Il-proċeduri biex jitħaddmu l-awtorizzazzjonijiet u l-permessi tekniċi: l-awtoritajiet kompetenti

1. Il-Komunità Ewropea

Il-Ġermanja

Id-Direttorat Ġenerali ta' l-Avjazzjoni Ċivili, l-Affarijiet Ajruspazjali u Marittimi

Il-Ministeru Federali tat-Trasport, ix-Xogħlijiet Pubbliċi u l-Bini

L-Awstrija

L-Amministrazzjoni ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru Federali tat-Trasport, l-Innovazzjoni u t-Teknoloġija

Il-Belġju

Id-Direttorat Ġenerali tat-Trasport bl-Ajru

L-Uffiċċju Federali għall-Mobilità u t-Trasport

Ċipru

Id-Dipartiment ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru tal-Komunikazzjonijiet u x-Xogħlijiet

Id-Danimarka

L-Amministrazzjoni ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Spanja

Id-Direttorat Ġenerali ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru tal-Promozzjonijiet

L-Estonja

L-Amministrazzjoni ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Finlandja

L-Amministrazzjoni ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Franza

Id-Direttorat Ġenerali għall-Avjazzjoni Ċivili (DĠAĊ)

Il-Greċja

L-Awtorità ta’ l-Avjazzjoni Ċivili Ellenika

Il-Ministeru tat-Trasport u l-Komunikazzjonijiet

L-Ungerija

Id-Direttorat Ġenerali ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru ta’ l-Ekonomija u t-Trasport

L-Irlanda

Id-Direttorat Ġenerali ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

Id-Dipartiment tat-Trasport

L-Italja

L-Entità Nazzjonali għall-Avjazzjoni Ċivili (ENAC)

Il-Latvja

L-Amministrazzjoni ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru tat-Trasport

Il-Litwanja

L-Amministrazzjoni ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Lussemburgu

Id-Direttorat Ġenerali ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

Malta

Id-Dipartiment ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

L-Olanda

Id-Direttorat tal-Politika dwar l-Avjazzjoni

Il-Ministeru tat-Trasport, ix-Xogħlijiet Pubbliċi u l-Immaniġġjar ta’ l-Ilma

Il-Polonja

L-Uffiċċju ta’ l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Portugall

L-Istitut Nazzjonali għall-Avjazzjoni Ċivili (INAC)

Il-Ministeru għat-Tagħmir, l-Ippjanar u l-Amministrazzjoni tat-Territorji

Ir-Repubblika Ċeka

Id-Dipartiment ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Ir-Renju Unit

Id-Direttorat ta' l-Avjazzjoni

Id-Dipartiment għat-Trasport (DfT)

Is-Slovakkja

Id-Direttorat Ġenerali ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru tat-Trasport, il-Posta u t-Telekomunikazzjonijiet

Is-Slovenja

L-Uffiċċju ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru tat-Trasport

L-Iżvezja

Id-Direttorat Ġenerali ta' l-Avjazzjoni Ċivili

2. Ir-Renju tal-Marokk

Id-Direttorat ta' l-Avjazzjoni Ċivili

Il-Ministeru tat-Tagħmir u t-Trasport

ANNESS 4

Dispożizzjonijiet Tranżitorji

1. L-implimentazzjoni u l-applikazzjoni mill-Parti Marokkina tad-dispożizzjonijiet kollha tal-leġiżlazzjoni tal-Komunità dwar it-trasport bl-ajru, indikati fl-Anness 6, għandhom ikunu s-suġġett ta' valutazzjoni li għandha ssir taħt ir-responsabbiltà tal-Komunità Ewropea u li għandha tiġi validata mill-Kumitat Konġunt. Id-deċiżjoni tal-Kumitat Konġunt għandha tiġi adottata sa mhux aktar tard minn sentejn wara d-dħul fis-seħħ tal-Ftehim.

2. Sal-mument li tkun adottata din id-deċiżjoni, is-servizzi miftiehma u r-rotot speċifikati fl-Anness 1 m'għandhomx jinkludu d-dritt għat-trasportaturi bl-ajru tal-Komunità Ewropea li jtiru fil-Marokk u jinżlu f'punti ta' destinazzjoni lil hinn u viċe versa u, id-dritt għat-trasportaturi bl-ajru Marokkini li jtiru minn parti tal-Komunità Ewropea biex ikunu jistgħu jinżlu f'post ieħor tal-Komunità Ewropea u viċe versa. Madankollu, id-drittijiet kollha tat-traffiku tal-ħames libertà mogħtija minn wieħed mill-ftehimiet bilaterali ta' bejn il-Marokk u l-Istati Membri tal-Komunità Ewropea, elenkati fl-Anness 2, għandhom ikomplu jiġu eżerċitati sakemm ma jkun hemm l-ebda diskriminazzjoni fuq bażi ta' nazzjonalità.

ANNESS 5

Lista ta' Stati oħra li huma msemmija fl-Artikolu 3 u 4 ta' dan il-Ftehim

1. Ir-Repubblika ta' l-Islanda (taħt il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea)

2. Il-Prinċipat tal-Liechtenstein (taħt il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea)

3. Ir-Renju tan-Norveġja (taħt il-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea)

4. Il-Konfederazzjoni Żvizzera (taħt il-Ftehim tat-Trasport bl-Ajru bejn il-Komunità Ewropea u l-Konfederazzjoni Żvizzera)

ANNESS 6

Ir-Regoli applikabbli għall-Avjazzjoni Ċivili

Id-"*dispożizzjonijiet applikabbli*" ta' l-atti li ġejjin għandhom ikunu applikabbli skond il-Ftehim sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor f'dan l-Anness jew fl-Anness 4 dwar id-Dispożizzjonijiet Tranżitorji. Fejn meħtieġ, minn hawn 'il quddiem qed ikunu stabbiliti adattamenti speċifiċi għal kull att individwali:

A. IS-SIKUREZZA TA' L-AVJAZZJONI

Nota: Il-kondizzjonijiet preċiżi fir-rigward tal-parteċipazzjoni tal-Marokk bħala osservatur fl-EASA jeħtieġ ikunu diskussi fi stadju aktar tard.

Nru 3922/91

Ir-Regolament tal-Kunsill 3922/91 tas-16 ta' Diċembru 1991 dwar l-armonizzazzjoni tal-ħtiġijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili

kif emendat bi:

– Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2176/96 tat-13 ta' Novembru 1996 li jemenda għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3922/91

– Ir-Regolament tal-Kummissjoni 1069/1999 tal-25 ta' Mejju 1999 li jadatta għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill 3922/91

– Ir-Regolament tal-Kunsill 2871/2000 tat-28 ta' Diċembru 2000 li jadatta għall-progress xjentifiku u tekniku r-Regolament tal-Kunsill (KEE) 3922/91 dwar l-armonizzazzjoni tal-ħtiġijiet tekniċi u proċeduri amministrattivi fil-qasam ta' l-avjazzjoni ċivili

– Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1592/2002 tal-15 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10, 12 sa 13 bl-eċċezzjoni ta' l-Artikolu 4(1) u l-Artikolu 8(2), it-tieni sentenza, l-Annessi I, II u III

Fir-rigward ta' l-applikazzjoni ta' l-Artikolu 12 "Stati Membri" għandha tfisser "l-Istati Membri tal-KE".

Nru 94/56/KE

Id-Direttiva tal-Kunsill 94/56 tal-21 ta' Novembru 1994 li tistabbilixxi l-prinċipji fondamentali li jirregolaw l-investigazzjoni ta' aċċidenti u inċidenti ta' avjazzjoni ċivili

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 12

Nru 1592/2002

Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1592/2002 tal-15 ta' Lulju 2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

kif emendat bi:

– Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1643/2003 tat-22 ta' Lulju 2003 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 1592/2002 dwar regoli komuni fil-kamp ta' l-avjazzjoni ċivili u li jistabblixxi Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

– Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1701/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jadatta l-Artikolu 6 tar-Regolament (KE) Nru 1592/2002

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 57, l-Annessi I u II

Nru 2003/42

Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2003/42/KE tat-13 ta' Ġunju 2003 dwar rapporti ta' okkorrenza fl-avjazzjoni ċivili

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11, l-Annessi I u II

Nru 1702/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1702/2003 ta' l-24 ta' Settembru 2003 li jistabbilixxi regoli ta' implimentazzjoni biex inġenji ta' l-ajru, prodotti, partijiet u tagħmir relatat jiġu ċertifikati bħala tajbin għall-ajru u li ma jagħmlux ħsara ambjentali, kif ukoll għaċ-ċertifikazzjoni ta' organizzazzjonijiet relatati mad-disinn u l-produzzjoni tagħhom

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 4 u l-Anness

Nru 2042/2003

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 2042/2003 ta' l-20 ta' Novembru 2003 dwar il-kapaċità kontinwata li jintużaw fl-ajru ta' inġenji ta' l-ajru u prodotti, partijiet u tagħmir ajrunawtiku, u dwar l-approvazzjoni ta' organizzazzjonijiet u persunal involut f'dan ix-xogħol

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 6, l-Annessi I sa IV

Nru 104/2004

Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 104/2004 tat-22 ta' Jannar 2004 li jniżżel ir-regoli dwar l-organizzazzjoni u l-kompożizzjoni tal-Bord ta' l-Appell ta' l-Aġenzija tas-Sigurtà ta' l-Avjazzjoni Ewropea

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 7 u l-Anness

B. L-IMMANIĠĠJAR TAT-TRAFFIKU TA' L-AJRU

Nru 93/65

Id-Direttiva tal-Kunsill 93/65 tad-19 ta' Lulju 1993 dwar id-definizzjoni u l-użu ta' speċifikazzjonijiet tekniċi kompatibbli għall-prokura ta' tagħmir u sistemi ta' l-immaniġġjar tat-traffiku ta' l-ajru

kif emendat bi

– Id-Direttiva tal-Kummissjoni 97/15 tal-25 ta' Marzu 1997 li tadotta l-istandards Eurocontrol u li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/65 dwar id-definizzjoni u l-użu ta' speċifikazzjonijiet tekniċi kompatibbli għall-prokura ta' tagħmir u sistemi għall-kontroll tat-traffiku ta' l-ajru, kif emendata bir-Regolament tal-Kummissjoni 2082/2000 tas-6 ta' Settembru 2000 li jadotta l-istandards ta' l-Eurocontrol u li jemenda d-Direttiva tal-Kunsill 97/15, li tadotta l-istandards ta' l-Eurocontrol u temenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/65, kif emendata bir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 980/2002 ta' l-4 ta' Ġunju 2002 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2082/2000 li jadotta l-istandards ta' Eurocontrol

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 9, l-Annessi I u II

Ir-referenza għad-Direttiva tal-Kunsill 93/65 għandha titħassar mill-20 ta' Ottubru 2005.

Nru 2082/2000

Ir-Regolament tal-Kummissjoni 2082/2000 tas-6 ta' Settembru 2000 li jadotta l-istandards ta' l-Eurocontrol u li jemenda d-Direttiva tal-Kunsill 97/15, li tadotta l-istandards ta' l-Eurocontrol u jemenda d-Direttiva tal-Kunsill 93/65

kif emendat bi

– Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 980/2002 ta' l-4 ta' Ġunju 2002 li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2082/2000, li jadotta l-istandards ta' l-Eurocontrol

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 3, l-Annessi I sa III

Nru 549/2004

Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 549/2004 ta' l-10 ta' Marzu 2004 li jippreskrivi l-qafas għall-ħolqien ta' l-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament qafas)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 4, 6, u 9 sa 14.

Nru 550/2004

Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 550/2004 ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar il-forniment ta' servizzi ta' navigazzjoni ta' l-ajru fl-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament tal-forniment ta' servizz)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 19

Nru 551/2004

Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 551/2004 ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar l-organizzazzjoni u l-użu ta' l-ispazju ta' l-arja fl-Ajru Uniku Ewropew (ir-Regolament ta' l-ispazju ta' l-arja)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11

Nru 552/2004

Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 552/2004 ta' l-10 ta' Marzu 2004 dwar l-interoperabilità tax-Xibka Ewropea ta' Amministrazzjoni ta' Traffiku ta' l-Ajru (ir-Regolament ta' l-interoperabilità)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 12

C. L-AMBJENT

Nru 89/629

Id-Direttiva tal-Kunsill 89/629 ta' l-4 ta' Diċembru 1989 dwar il-limitazzjoni ta' l-emissjoni ta' ħsejjes minn ajruplani ċivili jet subsoniċi.

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8

Nru 92/14

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/14 tat-2 ta' Marzu 1992 fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

kif emendat bi:

– Id-Direttiva tal-Kunsill 98/20/KE tat-30 ta' Marzu 1998 li temenda d-Direttiva 92/14/KEE fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' l-ajruplani koperta mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

– Id-Direttiva tal-Kummissjoni 1999/28/KE tal-21 ta' April 1999 li temenda l-Anness tad-Direttiva tal-Kunsill 92/14/KEE fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' ajruplani koperti mill-Parti II, tal-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 tal-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

– Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 991/2001 tal-21 ta' Mejju 2001 li jemenda l-Anness tad-Direttiva tal-Kunsill 92/14/KEE fuq il-limitazzjoni ta' l-operazzjoni ta' ajruplani koperti mill-Parti II, il-Kapitolu 2, il-Volum 1 ta' l-Anness 16 għall-Konvenzjoni dwar l-Avjazzjoni Ċivili Internazzjonali, it-tieni edizzjoni (1988)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 11 u l-Anness

Nru 2002/30

Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2002/30/KE tas-26 ta' Marzu 2002 dwar l-istabbiliment ta' regoli u proċeduri għall-introduzzjoni ta' restrizzjonijiet tal-ħoss fl-ajruporti tal-Komunità

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 15, l-Annessi I u II

Nru 2002/49

Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 2002/49/KE tal-25 ta' Ġunju 2002 li tirrigwardja l-istudju u l-amministrazzjoni tal-ħsejjes ambjentali

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 16, l-Annessi I sa IV

D. IL-ĦARSIEN TAL-KONSUMATUR

Nru 90/314

Id-Direttiva tal-Kunsill 90/314 tat-13 ta' Ġunju 1990 dwar il-vjaġġi kollox kompriż (package travel), il-vaganzi kollox kompriż u t-tours kollox kompriż

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10

Nru 92/59

Id-Direttiva tal-Kunsill 92/59 tad-29 ta' Ġunju 1992 dwar is-sigurtà ġenerali tal-prodott

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 19

Nru 93/13

Id-Direttiva tal-Kunsill 93/13 tal-5 ta' April 1993 dwar klawżoli inġusti f'kuntratti mal-konsumatur

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 10 u l-Anness

Nru 95/46

Id-Direttiva tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill 95/46 ta' l-24 ta' Ottubru 1995 dwar il-protezzjoni ta' persuni fejn jikkonċerna l-ipproċessar ta' data personali u dwar il-moviment ħieles ta' din id-data

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 34

Nru 2027/97

Ir-Regolament tal-Kunsill 2027/97 tad-9 ta' Ottubru 1997 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' inċidenti

kif emendat bi:

– Ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 889/2002 tat-13 ta' Mejju 2002 li jemenda r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2027/97 dwar ir-responsabbiltà ta' trasportaturi bl-ajru fl-eventwalità ta' inċidenti

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8

Nru 261/2004

Ir-Regolament (KE) Nru 261/2004 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Frar 2004 li jistabbilixxi regoli komuni dwar il-kumpens u l-assistenza għal passiġġieri fil-każ li ma jitħallewx jitilgħu u ta' kanċellazzjoni jew dewmien twil ta' titjiriet, u li jħassar ir-Regolament (KEE) Nru 295/91

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 17

E. SISTEMI TA' RISERVAZZJONI KOMPJUTERIZZATA

Nru 2299/1989

Ir-Regolament tal-Kunsill Nru 2299/89 ta' l-24 ta' Lulju 1989 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata

kif emendat bi:

– Ir-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 3089/93 tad-29 ta' Ottubru 1993 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2299/89 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata

– Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 323/1999 tat-8 ta' Frar 1999 li jemenda r-Regolament (KEE) Nru 2299/89 dwar kodiċi ta' kondotta għal sistemi ta' riservazzjoni kompjuterizzata (CRSs)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 22 u l-Anness

F. ASPETTI SOĊJALI

Nru 1989/391

Id-Direttiva tal-Kunsill 89/391/KEE tat-12 ta' Ġunju 1989 dwar l-introduzzjoni ta' miżuri sabiex jinkoraġġixxu titjib fis-sigurtà u s-saħħa tal-ħaddiema fuq ix-xogħol

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 16, u 18-19

Nru 2003/88

Id-Direttiva 2003/88/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' l-4 ta' Novembru 2003 li tikkonċerna ċerti aspetti ta' l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 19, 21 sa 24 u 26 sa 29

Nru 2000/79

Id-Direttiva tal-Kunsill 2000/79 tas-27 ta' Novembru 2000 dwar il-Ftehim Ewropew fuq l-Organizzazzjoni tal-Ħinijiet tax-Xogħol ta' Ħaddiema Mobbli fl-Avjazzjoni Ċivili konkluż mill-Assoċjazzjoni tal-Linji ta' l-Ajru Ewropej (AEA), il-Federazzjoni Ewropea tal-Ħaddiema tat-Trasport (ETF), l-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Kabini tal-Piloti (ECA), l-Assoċjazzjoni Ewropea tal-Linji ta' l-Ajru Reġjonali (ERA) u l-Assoċjazzjoni Internazzjonali tat-Trasportazzjoni bl-Arju (IACA)

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 5

G. LEĠIŻLAZZJONI OĦRA

Nru 91/670

Id-Direttiva tal-Kunsill Nru 91/670 tas-16 ta' Diċembru 1991 dwar l-aċċettazzjoni reċiproka tal-liċenzji tal-personal għall-eżerċizzju ta' funzjonijiet fl-avjazzjoni ċivili

Id-dispożizzjonijiet applikabbli: l-Artikoli 1 sa 8 u l-Anness